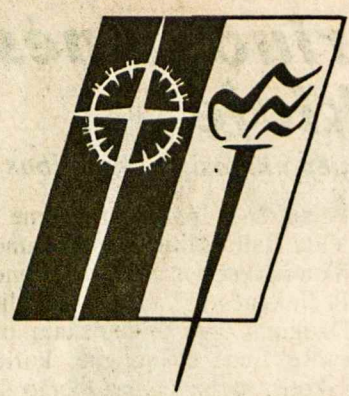

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 44 (2851) 2004 NOVEMBER-LAPKRITIS 2 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina - \$1

Be įsipareigojimų - ne veikla

Nuo pat įsisteigimo Kanados lietuvių bendruomenės krašto taryba susirenka kasmet išlaikyti valdybos ir visų jos padalinių pranešimų apie praėjusių metų atliktus darbus. Iš anksto nariams išsiuntinėjami ir suvažiavime papildomi apylinkių pranešimai, kuriuose išvardinami metų eigoje suorganizuoti renginiai. Dažnai jie dvelkia gailesčiu dėl mažėjančio narių skaičiaus, nesidomėjimo veikla, jaunimo nubyrėjimu.

NE KARTĄ ir ne du tarybos programoje buvo surengtos svarstybos apie veiklos pagyvinimą, jaunimo ir trečios bangos pritraukimą. Išvados vis rodo, kad būtina surengti daugiau progų susibūrimui - Lietuvių dienas, šventes vaikams. Tokie renginiai aptarti, jau kelinta taryba siūlo valdybai sukviesti kultūrininkų ir visuomenininkų suvažiavimą, kuriame meninių vienetų ir įvairių organizacijų vadovai susirinktų aptarti ir nustatyti, kokioms šventėms galima veiklą pritaikyti. Šiemet tokiam suvažiavimui rengti sukvietas komitetas pasitaręs suprato, kad beveik visos meninės pajėgos šiais laikais sukasi viename telkinyje - Toronte. Sukvietimas kitų apylinkių atstovų atskiram pasitarimui daug kainuotų. Gal pirmiausia reiktų apklausti, kas ko norėtų, ko tikisi iš veiklos? Sudaryta anketa buvo išsiuntinėta apylinkių pirmininkams, organizacijų vadovams, prašyta išplatinti ir raginti narius ir pažįstamus ją užpildyti. Gauta 40 atsakymų, dauguma iš jaunimo, kurie savo darbelį atliko būdami kartu vienoje vasaros stovykloje. Apgailestina, kad labai mažai vyresniųjų anketas užpildė, nors jų atsakymai gal ir būtų įprastai neigiami. Jaunimas parodė gal kiek skaidresnį ateities veidą. Jaunuoliai nepripažino, kad veikla miršta, ją mato teigiamą šviesą, jeigu tik išliks visų NORAS įsijungti, jeigu veikla bus patraukli ir, pabrėžė jaunuoliai, *jei nebus išskiriamai nauji veidai arba nekalbantys lietuviškai*. Pakartotinai buvo siūloma platesnė reklama įprastomis priemonėmis ir ypač internetu. Jaunimo nuomone - vaikus reikia pratinėti įsijungti nuo mažens, ir svarbiausi veiksniai yra sportas, parapijos, stovyklos, šokių šventės, skautai. Reiktų rengti daugiau koncertų, susitikimų, seminarų, kuriuose galėtų dalyvauti ir nekalbantys lietuviškai. Vyresni turėtų padėti parengti vadovus, patarinėti, užleisti vadovavimo vietas jaunesniems.

MINTYS - teigiamos, visi pasiūlymai geri, ir sveikintina, kad bent dalis jaunimo ryžosi užpildyti anketą. Bet geriausi pasiūlymai yra tie, kuriuos vykdomė. Deja, patirtis rodo, kad jaunimui būdingas entuziazmas, gerį ketinimai dažnai neišsipildo. Lieka tik kalbos (dėl kurių aštriau kritikuojami vyresnieji). Labai aiškiai pareiškiamas jaunimo noras dalyvauti "vyresniųjų" organizacijose, bet, deja, patirtis rodo, kad pakviesti neužsigaudoja darbu arba net neatsvyksta į diskusijas - viskas nuobodu. Siūlomi patarimai, bet jie viską jau gerai žino. Taip pat jaunimas, pats skatinantis priimti "naudo kraujo", dar laikosi ratiuose, į kuriuos neįima naujų ar "skirtingų" narių, nes jiems tai neįdomu. Tai irgi yra jaunimui būdinga, ir galima patiesinti nesubrendimu, dideliu užimtumu ir pan. Tačiau ateina laikas patiemis įvertinti, kaip laikas panaudojamas, ir imtis darbo, kuriam pasizadama. Visada galima rasti laiko, jei pakanka noro. Kas nori priklausyti organizacijai, kuri duoda struktūrą lietuviškai veiklai, turi skirti jai ir pašvęsti šiek tiek laiko. RSJ

KANADOS ĮVYKIAI

Ryšiai su Meksika

Meksikos prezidentas Vincente Fox su palyda spalio 25 d. lankėsi Kanados parlamento sesijoje. Kadangi labai retais atvejais parlamente yra leidžiama kalbėti Kanadoje besilankančioms valstybių vadovams, Meksikos prezidento kalba buvo atidžiai išklaudyta. Šiais metais su kanka 10 metų nuo Šiaurės Amerikos laisvos prekybos (NAFTA) sutarties. Šios sutarties ribose Kanada yra pirmoji su Meksika partnerė, tuoj po JAV. Pokalbiuose su ministru pirmininku Paul Martin prezidentas pritarė jo iniciatyvai šaukti dažnesnius 20 tautų susirinkimus JT rūmuose. Buvo kalbama ir Kyoto protokolo reikalais. Neturint bendrų sienų su Meksika, oro tarša, naudoto vandens švarinimas, švarūs energijos šaltiniai nebūvo pasitarimo pagrindas. Prezidentas labai šiltai atsiliepė apie Kanados imigracijos politiką ir įstatymus Meksikos piliečių atžvilgiu. Buvo aptarta galimybė mokslininkų pasikeitimui; kasmet apie 10,000 Meksikos jaunimo studijuoja Kanados universitetuose.

Nesibaigiančioje vyriausybės byloje dėl įvairių projektų

neteisėto finansavimo tai bylai svarstyti pakviestas teisėjas John Gormery yra prašomas kreiptis į parlamentą, kad būtų susiaurinta parlamentarų privilegija. Pagal užsilikusių septynioliktosios šimtmečio įstatymų, parlamento narys negali būti apkaltinamas už apšmeižimą ar baudžiamas už parlamente pasakytus žodžius. Ši teisė yra praradusi diskusijoms parlamentiniuose komitetuose, o teisme parlamentarai gali neatšakinėti jiems pateikiamus klausimus. Seimo advokatai teigia, kad įstatymas draudžia parlamentarų apklausinėjimą, tačiau tikimasi, kad parlamentarai galės būti liudininkais byloje, kur 250 milijonų valstybės lėšų buvo išleista propagandos reikalams, stengiantis palaikyti Kvebeko provinciją Kanados sudėtyje. Kitas 100 milijonų iššvaistytas skelbimų agentūroms, išleidžiamas neparamant tinkamais dokumentais. Spalio 22 d. dar vienas skelbimų įmonės buvęs prezidentas Jacques Paradis buvo policijos apkaltintas apgaule, nes pateikęs valstybei apie 100,000 dol. vertės klastotų prekyraščių. Liudininku žadama šaukti ir Kanados (Nukelta į 6-tą psl.)

Liepos 6 d. Kernavėje istoriniais apdais apsirėngę programų atlikėjai

Nuotr. I. Ross

Žiniasklaidos išlaisvinimas

Žiniasklaidos paskirtis - ne tik informuoti, bet ir formuoti gėrio prasme. Dabartinė Lietuvos žiniasklaida yra pasukusi apgailestina linkme

DR. VYTAUTAS ANTANAS DAMBRAVA

Šiandien Lietuvos socialinė komunikacija (spauda, radijas, televizija, internetas) yra įtraukusi palyginti nedaug žmonių, bet jų pakanka, kad niekintų asmenis, demoralizuotų tautą, kirsintų valstybę, griautų Bažnyčią. Sunku didžiojoje spaudoje dirbti žmogui, turinčiam tikėjimą ir principus. Žurnalistas yra paverčiamas ne kūrybingu tiesos ieškotoju, o duonėliautoju, vykdančiu duondavių norą, nors jo širdis ir sąžinė tam nepritaria. Didžiąją Lietuvos spaudą dažnai nusikaltimų, šiurpių žudynių aprašymai, įvairi prostitucijos ir degeneravusių seksualinių išskrypių demonstracija. Šėtonas ir Mamona tvarko mūsų gyvenimą. Kartais tu jų neatpažinsi, jie gali apsimesti komunistais ir liberalais, konservatoriais, krikščionimis demokratais... Šėtonas siunta ir siaučia mūsų eros paibaigoje, naikindamas visą, kas yra kilnu, švaru ir dora.

Niekas neneigia socialinės komunikacijos svarbos. Ir valstybėje, ir Bažnyčioje socialinės komunikacijos priemonės - spauda, radija, televizija ir internetas - vertina kaip pozityvią ir skatinančią jėgą. Tai ne tik žmogaus išradimo rezultatas, bet ir Dievo duotos dovanos žmogui apraška, gana paveikus, o dažnai ir tikrasis mūsų gyvenimo meto atspindys. Socialinė komunikacija palaiko verslą ir prekybą, skatina ekonominę pažangą, atsakingą konkurenciją, veikia rinkos produktų kokybę, padeda pirkėjui sužinoti produktų vertę. Šiandien ekonominės sistemos negali veikti be komunikacijos įtakos.

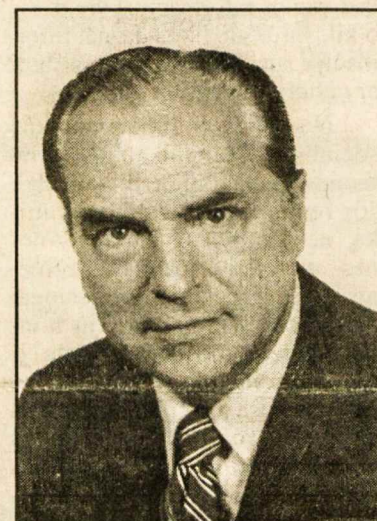
Politinėje srityje socialinė komunikacija padeda piliečiui

geriau suvokti politinius procesus, geriau pažinti ir kritiškiau vertinti politinius vadovus. Padeda visuomenės vadams akis į akį kalbėtis ir aiškintis aktualius viešojo gyvenimo klausimus. Komunikacijos dėka skaitytojai ir žiūrovai suvokia pareigūnų kvalifikaciją, kompetencijos stoką, sužino apie politinės moralės pažeidimus. Išryškina viešas interesus, reikalus sąžiningai atlikti patikėtas pilietines pareigas, kurias uždeda pat. visuomenė.

Kultūros srityje socialinės komunikacijos priemonės padeda žmonėms priėti prie literatūros, muzikos, teatro; kitu būdu daugeliui tai būtų sunkiai pasiekama. Taigi komunikacija padeda formuoti žmogų, skatina gerbti mokslą, išmintį ir grožį. Čia kalbama ne vien apie klasiškas vertybes, bet ir apie populiarų liaudies meną, kuris kilnina žmogų, jungia šeimas, motyvuoja visuomenę, ne vienam šalina gyvenimo nuobodulį.

Švietimo srityje socialinė komunikacija padeda žmogui šviestis ir auklėti save įvairioje aplinkoje, skirtingais amžiaus tarpsniais. Vaikai per ją mokosi aritmetikos, jaunuoliams ji padeda atrasti pašaukimą, siekti mokslinio laipsnio, seniems - išgirsti gyvenime dar negirdėtą dalyką. Internetas padeda įveikti didelių atstumų. Švietimas žmones pasiekia šeimos, vienuolynuose ir net kalėjimuose.

Galiausiai religijos srityje komunikacija yra visa socialinė komunikacija praturtina žiniomis ir idėjomis, tauriais asmenybių parodymais, iškelia tikrąsias vertybes, skatinančias žmogų siekti šventumo. Komunikacija talkina evangelizacijai ir katechezei. Ji tampa žmogui padrasinimo, vilties, meilės šaltiniu. Žmonės, dėl negalios ar kitų priežasčių

Dr. VYTAUTAS DAMBRAVA

privirsti pasilikti namuose, gali per radiją ir TV dalyvauti šventų Mišių liturgijoje, dvasinis gyvenimas pilnėja dalyvaujant įvykiuose, kad ir per televiziją. Net ligonis ir kalnys per televiziją tampa popiežiaus apaštališkųjų kelionių dalyviu tarp milijoninių masių.

Deja, šiandien iš žmogaus dvasios gelmių išsiveržia reikalavimas: **laisvinti žiniasklaidą iš tarnavimo netiesiai**. Apie tai svarbiai atsiliepia ir Pontifikalinė socialinės komunikacijos taryba, kalbėdama apie komunikaciją bei jos pažeidimus, kartais labai šiurkščius. Mes gerai žinome, kad socialinės komunikacijos priemonės gali būti naudojamos kenkti asmeniui, blokuoti pozityvų visuomenės nusiteikimą, griauti žmonių gėrį, stumti juos į negatyvias grupuotes, sukelti priešišumą ir konfliktus, be saiko kritikuoti ir šmeižti, kurti mentalitetą - čia "mes", ten "jie", maišyti vulgarumą ir žmogų žeminančius dalykus su teigiamais aspektais ir pateikti visa tai kaip kokią atrakciją, ignoruojant ar tyčiojantis iš visko, kas žmogų iškelia ar kilnina. Spauda gali pateikti ir pateikia sąmoningai klaidinančias žinias, dirgina ir jaudina skaitytojus perdutu brutalumu, pasibjaurėtinom sekso scenom ir apraiškom, nuo kurių jaunieji nėra apsaugoti. Visa tai iškyla kaip normalūs, kad ir ekscentriški, mados dalykai.

Socialinė komunikacija gali sėti blogio sėklą ekonomikoje, pataikaudama turtui ir turto liui, stumdama šalin vargstančiųjų reikalus. Neoliberalizmas yra būdingas pavvydys, kur įstatymai tarnauja kaip absoliutūs veiksniai, nekreipiant dėmesio į žmones ir tautas bei jų gyvybinius reikalus. Socialinė komunikacija padeda išnaudoti mažumas savanaudiškiems interesams. Globalizacijos procesas gali teikti nepaprastą galimybių bendram gerui, bet ir čia esama valstybių ir tautų (o gal valstybių ir tautelių), kurios pasmerktos beatodairiškam išnaudojimui. Skurdą kenčiančios tautos (Nukelta į 2-ą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Planuojama "vaivorykštės" koalicija

Socialdemokratų, socialliberalų, liberalcentristų ir konservatorių derybininkai spalio 27 d. pasirašė bendrą pareiškimą, kuriuo sutarė pradėti derybas dėl "vaivorykštės" koalicijos sudarymo, skelbia OMNI-BNS-ELTA. Tokia koalicija užkirstų kelią patekti į valdžią daugiausia seimo mandatų laimėjusiai populistinei Darbo partijai (DP), kuriai vadovauja milijonierius seimo narys Viktoras Uspaskichas.

Derybų pertrauką pareikalavo Opozicinės "Tėvynės sąjungos" atstovai, nes socialdemokratams ir socialliberalams vedė lygiagrečias derybas su Darbo partija. Jie taip pat pareiškė esantys pasirengę daryti nuolaidų, tačiau vadovs Andrius Kubilius nepriimtino laiko socialdemokratų ir socialliberalų siekti turėti premjerą, septynis ministrus ir seimo pirmininką, pasiūlė kompromisą, kuriuo numatyta ministrų pirmininkų rotacija, kuri vyktų kas dveji metai tarp "Tėvynės sąjungos" ir Socialdemokratų partijos. Ministrų postų paskirstymas turėtų būti proporcingas gautiems narių mandatams.

Konservatoriai laimėjo 25 mandatus seime. Darbo partija (gavusi 39 mandatus), kartu su 10 mandatų iškovojo Valtiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga siūlo koaliciją formuoti socialdemokratams (su 20 mandatais), socialliberalams (su 11) ir liberalcentristams (su 18). Derybos gali tęstis keletą savaičių, socialliberalų vadovo Artūro Paulausko manymu.

Teigiamai vertina ES ir ŠAS

Pasaulinės viešosios nuomonės ir rinkos tyrimų bendrovės "Gallup International" duomenimis, teigiamai Europos jungos įvaizdį vertina 64% lietuvių, 49% estų ir vos 37% latvių, skelbia ELTA-LGTIC. Neigiamą nuomonę apie ES pareiškė tik 5% Lietuvos, 13% Estijos ir 16% Latvijos gyventojų. Neutralios nuomonės laikosi 27% lietuvių, 33% estų ir 43% latvių.

Lietuvoje tyrimą atlikusi "TNS Gallup" bendrovė praneša, kad Šiaurės Atlanto sąjungos (ŠAS) įvaizdį teigiamai įvertino 51% lietuvių, 44% estų ir 38% latvių. Neigiamą nuomonę išreiškė 8% lietuvių, 10% estų ir 12% latvių. Neutralumą išlaikė 35% Lietuvos, 37% Estijos ir 45% Latvijos gyventojų.

Išteisintas buvęs prezidentas

Spalio 25 d. Vilniaus apygardos teismas išteisino pašalinį prezidentą Rolandą Pakšą, kuris buvo kaltinamas atskleidęs valstybės paslaptį savo finansiniam rėmėjui Jurijui Borisovui. Teisėjų kolegijos požiūriu, byloje nėra neginčijamų įrodymų, kad J. Borisovas infomaciją apie specialiųjų tarnybų vykdomą jo pokalbių kontrolę sužinojo iš R. Pakso. Teismas konstatavo, kad visi įrodymai prieš R. Pakšą yra "šalutinio pobūdžio". Paskelbęs nuosprendį, teismas panaikino R. Paksiui paskirtą karamoją priemonę - rašytinį

pasizadėjimą neišvykti iš gyvenamosios vietos.

R. Pakšas buvo kaltinamas pagal Baudžiamojo kodekso 125 straipsnio 1 dalį, kuri numato atsakomybę už valstybės paslapties atskleidimą. Konstitucinis teismas savo 2004 m. kovo 31 d. išvadoje netyrė, ar jis padarė tyčinį nusikaltimą, bet ar jis nepažeidė Konstitucijos, nesulažė priešais būti iškamas Lietuvai ir Konstitucijai, sąžiningai etiti savo pareigas. To apkaltos proceso pasėkmė - ne kriminalinė bausmė, o nušalinimas nuo pareigų, todėl apkaltos procesas yra pagrįstas kitokiomis įrodinėjimo taisyklėmis negu baudžiamajame procese.

Stiprins žvalgybą

Seimo valstybinio saugumo ir gynybos komitetas patvirtino Valstybės saugumo departamentą (VSD) veiklos strategiją 2005-2008 metams. Strategija, kuriai pritarė prezidento vadovaujama Valstybės gynybos taryba bei vyriausybė, įtvirtina VSD kaip valstybinę civilinę žvalgybos ir saugumo tarnybą euroatlantinės jungties kontekste, skelbia ELTA-LGTIC.

Per ateinančius trejus metus VSD stiprins žvalgybinę bei kontržvalgybinę veiklą, toliau plėtos tarptautinio terorizmo išankstinės apsaugos sistemą. Taip pat VSD žada tapti ŠAS (NATO) valstybių panašių tarnybų modelius atitinkančia struktūra.

Ilgalaikėje VSD strategijoje numatyta įtvirtinti departamento visavertį dalyvavimą ES ir ŠAS struktūrose, pagal VSD kompetenciją užtikrinti Lietuvos ekonominį saugumą bei konstitucinės santvarkos apsaugą, tobulinti įslaptintos informacijos apsaugos sistemą ir užtikrinti tinkamą jos veikimą, stiprinti įvairių išorinių ir vidinių procesų stebėseną, analizę bei numatymus.

Nutrauktas tyrimas

Generalinė porkuraturė nutraukė ikiteisminį tyrimą dėl galimo buvusio seimo nario Vytauto Kvietkausko, Arvydo Vidžiūno bei Vytenio Povilo Andriukaičio kyšininkavimo. Kaip praneša ELTA-Delfi-LGTIC, tyrimas nutrauktas nesurinkus pakankamai duomenų, pagrindžiančių įtariamųjų kaltę dėl jiems inkriminuojamos veiklos padarymo.

Visi trys buvę parlamentarai vasaros pabaigoje apklausti kaip įtariamieji atliekant ikiteisminį tyrimą dėl galimo politikų papirkėjų, kuriuo buvo įtariamas "Rubicon group" vadovas Andrius Janukonis. Pirminiais tyrimo duomenimis, už bendrovę palankius sprendimus V. Andriukaitis buvo gavęs iš viso 95,000 litų. A. Vidžiūnas - 40,000 litų, o V. Kvietkauskas - 25,000 litų kyšių. Jie kaltinami neigė, atsisakė parlamentarus mandatų, kad teisės saugos institucijos galėtų atlikti tyrimą. Generalinio prokuroro pavaduotojo Gintaro Jasaičio teigimu, bylos nutraukimas dar neįrodo parlamentarų nekaltumo. Byla gali būti atnaujinta paaiškęs naujoms, tyrimui naudingoms aplinkybėms. RSJ

Šiame numeryje

Be įsipareigojimų - ne veikla

Jaunimui būdingas entuziazmas, gerį ketinimai dažnai neišsipildo

Žiniasklaidos išlaisvinimas

Socialinė komunikacija padeda išnaudoti mažumas

Kanados kariuomenės stovykloje

Maisto ir gėrimų stalas tik gerai atsiliepiamais buvo vertinamas

"Lituanus" žurnalas gimė prieš 50 metų II

Visoms nekomunistinių kraštų vadovybėms parašėme laiškus

Gdytojas III

Mokslu keliai ne tik status ir sunkūs, bet ir vingiuotini

Knygnešystė Rokiškio krašte

Tebeskamba jubiliejinių Kalbos ir knygos metų renginiai

Romanas "Woman in Bronze"

Žodis dievdirbys man sukėlė mintis apie skulptūrą

Zarasų bibliotekos jaunų skaitytojų skyrius

Nuotr. I. Ross

“Lituanus” žurnalas gimė prieš 50 metų II

ANTANAS DUNDZILA

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Vizitai pas visuomenininkus

Sutarėme su Pabarčium vieną sekmadienį keliauti į Sodus, MI, apie 100 mylių už Čikagos pas didįjį Amerikos lietuvių J. J. Bachuną. Pabarčius žadėjo pasistokinti automobiliu, sutarėme susitikti Sand Dunes, IN, paežerėje, iš ten išvažiuoti. Tais laikais dar nebuvo didžiųjų Amerikos greitkelių, tad kelionės ilgiau trukdavo.

J. J. Bachunas mudu priėmė savo komercinėje vasarvietėje paprastai, svetingai mudviejų išklause. Sėdėjome pas jį sode, jis – profiliu pasisukęs į mus, daugiausia žiūrėjo į žemę, o vėjas taršė jo žilus plaukus ir vedino nuo saulės parudusį – raudoną – ką veidą. Taip, jis tokį pasiūlymą studentijai tokiame tokiame suvažiavime yra padaręs... Planuojamam turiniui jokių pakeitimų jis nesiūlysi... Tai gerai, kad imatės darbo, po kiekvieno išleisto numerio atsisiųsiu tokią tai sumą pinigų... Na tai puiku, o dabar – jau metas valgyti, tad kviečia mus pietauti kartu su savo vasarvietės svečiais...

Neprisimenu, kokiomis sumomis ir kaip ilgai J. J. Bachunas *Lituanus* rėmė. Tai parama buvo efektinga, apčiuopiama, bet “nelepinanti”. Naudojantis chemijos terminologija, jo parama buvo svarbus katalistas, beveik būtinas mūsų pastangoms. Aišku, pinigai buvo tik viena medalio pusė: J. J. Bachuno viešas užsilaikymas tapo gražiu pasitikėjimo išreiškimu ir svariu moraliniu užnagariu.

Grįžome iš Sodus, MI, tais pačiais vieškeliais, tik kelis kartus sustodami. Mat praėjusią naktį, paežerėje vyko, atrodo, šaunus pasilinksminimas, kurio sąskaiton Pabarčius buvo beveik nemiegojęs, o aš dar neturėjęs vairuotojo leidimo... Bet grįžome laimingai, patenkinti, savo misiją atlikę. *Lituanus* pasirodymo galimybės švietė vis aiškiau!

Čikagoje *Lituanus* planus turėjau progos išdėstyti Lietuvos konsului dr. P. Daužvardžiui, lietuviškų dienraščių bei ALTOs šulams L. Šimūčiui, dr. P. Gri-gaičiui ir su studentija artimai bendravusiems šalpos reikaluose p.p. Talalams.

Susitikimas su konsulu žemokio neužmirštama įspūdi. Žemokio ūgio, praplikęs, už akinų

Knygų rīšykla
“SAMOGITA”
meniškai įraš
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905)625-2412

labai gyvai žibančiomis akimis, labai švarios išvaizdos ir energingo balso konsulas mane priėmė tvarkingame savo darbo kabinete, jau įtaisytame Daužvardžių namuose. Aplinkoje nebuvo prabangos, bet matėsi tvarka, tinkama rimtis, tiesiog kvepėjo puikiai surūdintas pareigų oficialumas su atviru nuosirdumu ir dėmesiu atvykusiam interesantui. Į pokalbį įsijungė ir maloni ponis J. Daužvardienė. Išgirdę mūsų planus, tuoj pat abu pritarė leidimo minčiai. “Gerai, vyrai”, kalbėjo konsulas, pabrėždamas “r” tarimą. “Dirbkite, leiskite biuletenį! Apskritai, informacijos, ypač tokio leidinio, mums labai reikia. Džiaugiuosi sąjungos iniciatyva bei pastangomis, jus visus sveikinu!” Pokalbis buvo malonus, skatinantis: vėliau esu apie tai ne kartą galvojęs. Po to dar pasiteiravo apie kažkokį Urbanos studentų viešą pasirodymą ir išlydėjo. Stebėjau, kad po šio susitikimo jie abu atsimindavo mano pavarde ir iš tolo mane pažindavo.

L. Šimutį ir dr. P. Grigaitį aplankiau jų redakciją, *Draugo* ir *Naujiemų* būstinėse. Jiedu buvo daug santūresni už konsulą ar J. J. Bachuną, bet paramos savo redaguojamuose laikraščiuose nepaneigė. Su jais kalbant, lyg ir jautėsi, kad jie apie šį reikalą jau buvo girdėję, o dabar lauks ir žiūrės, kas čia iš mūsų pastangų išeis... Susitikimai buvo trumpi, korektiški, savotiškai paprasti. Poniai Talalai priėmė savo bute, dėstomu reikalu domėjosi, buvo malonūs, mus skatino. Tačiau aš spėliojau, kad jų širdys bei visuomeninė energija buvo sutelkta į studentų šalpą ir *Lituanus* leidimas didesnio jų dėmesio nepatrauks. Na, bent buvo painformuoti.

1954 ruduo Urbanoje

Prieš prasidedant 1954 rudens semestru, parašiau pirmojo numerio vedamąjį, kurio anglų kalbą ištaisė. “Margučio” radijo malonus C. Deveikis. Ta proga ir “Margučio” štabą painformavau apie planus.

Suvažiavus už 150 mylių nuo Čikagos esančion Urbanon, pradėjo plaukti pirmojo numerio rankraščiai. Rankraščių ruošime spaudai daug padėjo Dalilė Valančiūtė ir Algis Pabarčius. Dalilė su savo draugėmis straipsnius atidžiai peržiūrėdavo, jei reikia – perrašydavo mašinėle, o Algis nunešdavo savo amerikiečių draugams, kad galutinai anglų kalbą išlygintų. Turbūt tiems amerikiečiams šiek tiek mokėdavom, o visos kitos mūsų pastangos ėjo talkos bei aukos dvasia. Pabarčius pirmuosius numerius, dar ir dabar nėra ko raudonuoti ar galvos kraipyti: ir temos, ir temų traktavimas, ir

GYDYTOJO UŽRAŠAI

G y d y t o j a s III

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Laikas atnešė naujieną. Mat MA eksperimentinės medicinos institute dar prieš metus buvau palikęs prašymą su reikalingais dokumentais stoti į aspirantūrą arba patologinės fiziologijos, arba kurortologijos specialybėje. Ir štai, visai netikėtai, sanatorijoje atsirado MA pirmininko akademiko prof. dr. J. Matulio įsakymas išleisti mane atostogų konkursiniam egzaminams laikyti. Taip greit šio įvykio nelaukiau.

Ir vis dėlto su skaudama širdimi grįžau į Vilnių. Mokslo trauka pasirodė didesnė už sanatorijos vyr. gydytojo pareigas. Kaip minėjau, egzaminai man visada (t.y., medicinos fakultete) gerai sekdavosi. Tad ir dabar “traukiau” laimingus bilietus (iš viso stojamųjų egzaminų buvo keturi) ir buvau priimtas į aki-vaizdinę aspirantūrą.

Bet Kurortų valdybos viršininkas V. Sergiejus nebuvo lengvabūdis ir pasiūlė man gerai apsigalvoti, nes, jo žodžiais, mokslo keliai dažnai ne tik kad status ir sunkūs, bet ir vingiuoti. Pasak jo, kartais tenka lipti į kalną, kartais leistis nuo jo, o dažniausiai – eiti aplink. Kitą dieną atėjau pas viršininką, pasakiau apsigalvojęs likti aspirantūroje ir paprašiau atleidiama iš sanatorijos vyr. gydytojo pareigų.

Bet čia Kurortų valdybos viršininko V. Sergiejus pasiūlymas mane taip nustebino, kad užmėgė net kvapą. Žinodamas mano palinkimą psichiatrijai ir neurologijai, jis nuo širdies pasiūlė man iš vyr. gydytojo pareigų dar nepasitraukti, o, kad galėčiau būti Vilniuje, pasispecializuoti Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Nervų ir psichikos ligų katedroje. Vietoj manęs Kurortų valdybos viršininkas paskyrė kitą gydytoją laikinai sanatorijos vyr. gydytojo pareigoms eiti.

Man, dar ne visai apsisprendusiam, tai buvo išsigelbėjimas. Tačiau darbo krūvis padvigubėjo, nes tekdavo dalyvauti bendrose MA visų specialybių aspirantų paskaitose, dirbti bibliotekose, sistemingai lankytis pas savo mokslinį vadovą prof. habil. dr. Joną Šopauską, kurio specialybė buvo fiziologija ir higiena. Su kurortologija tai turėjo tam tikrą ryšį, bet tik iš dalies. Todėl klinikinėms konsultacijoms jis nekrepė mane pas savo studijų draugą garsų reumatologą prof. habil. dr. J. Kupčinską.

Pagaliau manęs laukė Eksperimentinės medicinos instituto Kurortologijos sektoriaus vadovas, tada dar jaunas žmogus, labai geros širdies, erudicijos dr. Henrikas Guobys ir kiti šios srities moksliniai darbuotojai – gydytojai Vytautas Kirsns, Vincas Vainauskas, dr. Janina Jušėnaitė. Tekdavo (bent iš mandagumo) aplankyti ir instituto direktorių doc. dr. Br. Penkauską, buvusį Lietuvos sveikatos ministerijos, patofiziologą.

Birštono idilija, pasivaikščiojimai Nemuno pakrantėmis, Vytauto kalnas mane traukė ir mokantis aspirantūroje. Tačiau mokslinis šurmulys, nuolat gau-

nama nauja medicininė informacija, klinikiniai-eksperimentiniai tyrimai, psichoneurologijos ligoninėje praleidžiami vakarai mane paviliojo... O pagaliau Vilniuje – dramos, operos ir baleto teatras, nuolat demonstruojami naujai filmai, susitikimai su mokslo žmonėmis tikrai mane pavergė.

Taip prasidėjo vėl kitas mano gyvenimo etapas. Gydytojo ordinatoriaus, sanatorijos vyr. gydytojo darbas liko tik prisiminimuose, į kuriuos tada, jaunystėje, beveik negrįždavau.

Tada iki senatvės buvo dar toli, o gyvenimas lėkė tolyn labai greitai. Taip pralėkė ir aspirantūra. Beje, praėjus pirmiems metams ir išlaikius vadinamuosius kandidatinio egzaminus, teko grįžti į Birštoną. Ten tyriau uždegiminėmis ir degeneracinėmis sąnarių ligomis sergančių pacientų funkcinius pakitimus, pasireiškiančius po kurortinio (balneopeloidinio) gydymo. Be klininių būklės tyriau šių pacientų fizinę termoreguliaciją, kapiliarų pralaidumą, antinksčių žievės funkciją. Nors ir turėjau laborantę, bet dirbdavau apie 10-12 val. per dieną.

1963 m. vasaros pradžioje sėkmingai apgyniau disertaciją. Tada pradėjau dirbti MA eksperimentinės medicinos instituto Kurortologijos skyriaus moksliniu darbuotoju. Kadangi atlyginimai buvo maži, Birštone, kur ir gyvenome, turėjau dar 0.5 sanatorijos ordinatoriaus antrėlių pareigų, o po keleto metų – sanatorijos vyr. gydytojo medicinos reikalų pavaduotojo antrėlės pareigas.

Kartą į Birštoną “Tulpės” sanatoriją gydytis atvyko akademikas profesorius Pranas Mažylis su žmona. Jis tada dar buvo Kauno medicinos institute Akušerijos-ginekologijos katedros vedėjas, taip pat mūsų instituto Mokslinės tarybos narys. Atėjęs prieš savo disertacijos gynimą pakviesti jo į posėdį, išgirdau, kad jis jau seniai niekur nevažinėjąs, kadangi neleidžia sveikata.

Profesorių pas mane, kaip būsimą jo gydytoją, atlydėjo “Tulpės” sanatorijos vyr. gydytojas A. Kačergius. Apžiūrėjęs Profesorį, patikslinus diagnozę ir paskyrus gydymą, Profesorius mane paklausė rusiškai: “Nu čto? V armiju goden?” “Taip, Profesoriai, – atsakiau jam, – širdis ir visa kita kaip jauno”. Tai jam be abejo patiko. “Na, o kaip kelionė į Birštoną – nenuvargino?” – paklausiau. “Ką jūs, pone, – nusijuokė prof. P. Mažylis, – juk tai buvo tiesiog malonumas...”

Instituto kurortologijos skyrius 1967 m. buvo uždarytas. Jo bazėje įsteigta Kurortų tarybos Kurortologijos mokslinio tyrimo laboratorija, į kurią sutikau būti pervesdamas dirbti. 1968 m. buvau paskirtas šios laboratorijos vadovu ir tada su Vanda, Jonu, taip pat melais Andriuku ir Agne net 22 metams išvykome į Vilnių. Apsigyvenome grafiame Antakalnio rajone. Nuo čia prasidėjo vėl naujas mano gyvenimo etapas.

Rankdarbių pardavėjas Kernavėje liepos 6 d. šventės metu Nuotr. I. Ross

Taip statomas kryžius su modernia technika pagalba Rumiškės Nuotr. Ramūno Virkučio

Knygnešystė Rokiškio krašte

Įvairūs renginiai, kuriuose dalyvavo rokiškiečiai ir biržiečiai

REDA KISELYTĖ

Aidi rudeniniai 2004-ųjų metų žingsniai... Skambias akordais, visuose Lietuvos kampeliuose tebeskamba jubiliejinų Kalbos ir knygos metų renginių. Jie neaplenkė ir Rokiškio krašto. Miestas šventė 505 metų sukaktį, o rajono savivaldybės Viešojo biblioteka, Juozo ir Alfonso Keliučių palikimo studijų centras, renginius pradėjo konferencija *Knygnešystė Rokiškio krašte*. Viešojoje bibliotekoje veikė parodos iš *knygnešio Juozo Petruolio asmeninės bibliotekos, Rokiškio krašto knygnešių, Rokiškio rajono bibliotekų kraštotyros darbai, skirti Knygos metams*.

Konferenciją įžanginiu žodžiu pradėjo Rokiškio rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos direktorė Alicija Matukienė, vėliau buvo skaitomi pranešimai apie spaudos draudimo dramą, daraktorius ir slaptašalis mokyklai, įžymiausias ir mažiaus žinomas Rokiškio krašto knygnešius.

Konferencijos metu Viešojoje bibliotekoje viešojo Kupiškio etnografijos muziejaus direktorė Violeta Alekniene, kuri daug įdomios informacijos pateikė apie knygnešį Joną Šarkauską – žymiausią kunigo Jono Kateleš mokinį ir jo visų darbų talkininką.

Svarbu ir tai, kad kruopščiai, darbščiai Viešosios bibliotekos darbuotojų dėka išleistas straipsnių ir bibliografijos rinkinys *Rokiškio krašto knygnešiai*. Rinkinio sudarytoja – Viešosios bibliotekos Bibliografijos informacijos ir kraštotyros skyriaus vedėja Rita Viskaitienė. Leidinys iliustruotas fotografijomis. Tai informacinė medžiaga, kuri turi didelę išliekamąją vertę kultūros

Vėlinių paukščiai

Ištuštę laukai. Blaškos paukščiai, Neišskridę žiemoti svetur. Juos, kaip žmones, mirtie, pasižausi – Nežinia tik kada, o ir kur...

Nieks neris žemėj kapo supilto... Vėjai plunksnas švelniai išnešos... Negalės jos tada sušilti Prie betiprastačios žvakės liepsnos.

O galbūt nuo pilkų kauburėlių Tu, žmogau, paukšteliau pakilai?... Pabuvojęs drugiu, gele, smėliu Erdvę virpinai šitaip vėlai,

Nes gimtinės palikti nemoki, Kur pėdą kiekvieno – pelenai, Čia, kur prakaio lašas sunokęs Nuo kaktos biro žemėn dažnai.

Ištuštę laukai. Blaškos paukščiai, Neišskridę žiemoti svetur. Juos, kaip žmones, žemele, priglausi, Kad nekildžiotų plunksnos bet kur...

Irena Vaičiulytė-Bradaitienė

darbuotojams, skaitytojams, pasitarus moksleiviams, gimnazistams, pedagogams ugdymo procese. Po konferencijos *Knygnešystė Rokiškio krašte* vyko nuotaikingas, teatralizuotas Kauno muzikos ansamblio “Baltų ainiai” koncertas *Palangos Juzė*.

Visuose rajono kampeliuose, įvairiomis renginių formomis, pažymimi jubiliejiniai Kalbos ir knygos metai. Rokiškio “Romuvos” gimnazijos bibliotekoje sėkmingai įvykdytas projektas *Autografuoti leidiniai*. Vis sulaukiamė didelės paramos iš privačių asmenų, mokslo, švietimo ir kultūros institucijų. Džiugu, kad mūsų idėjų ir projektų informaciniai rėmėjai tapo Kanados lietuvių savitraštis *Tėviškės žiburiai*, įdomius bendradarbiavimo ryšius užmezgėme su Kanados lietuvių muziejumi-archyvu, Toronto Maironio mokyklos biblioteka.

Negailėstingai sukasi laiko karuselė. Visi veiklos barai jubiliejiniais Kalbos ir knygos metais nesibaigia. “Romuvos” gimnazijos biblioteka pradėjo įgyvendinti “Lituanistikos centro” kūrimo programą. Pradėjome kaupti lietuvių kalbos, literatūros, tautosakos ir kraštotyros unikalius dokumentus. Vertiniais ir retais leidiniais biblioteką remia Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo direktorius Mykolas Karčiauskas. Geranoriškai į programos kūrimą įsijungė Kanados lietuvių muziejaus-archyvo direktorė dr. Rasa Mažeikaitė, pradedame bendradarbiauti su Lietuvos literatūriniais muziejais. Kaupiamas dokumentų fondas įvairiose laikmenose, panaudojamas ugdymo procese ir popamokinėje veikloje. Gimnazijos direktorius Gediminas Matiekus džiaugiasi bibliotekos bendradarbiavimo partneriais ir rėmėjais.

Netrukus į mūsų širdis belsis 2005 metai... Pradėtus darbus tęsime, o šiandien didelių ir prasmingų darbų, skirtų mūsų kraštui, karuselė sparčiai sukasi...

Literatūriniai skaitymai

Biržų literatų klubo “Versmės” nariai į idomų renginį pakvietė Aukštaitijos krašto literatus. Į tradiciniais tampačius literatūrinis skaitymus *Keturių vėjų pagairėje*, skirtus poetui, publicistui, dramaturgui Kazuii Binkuiui atminti, sugužėjo Biržų, Pasvalio ir Rokiškio krašto literatai. Susirinkusieji aplankė paminklinį akmenį, žymintį poeto Kazio Binkio gimtinės vietą, Kaušiškiuose – poeto Kazio Jakubėno gimtinę. Renginio dalyviai susipažino su Kazio Binkio muziejumi, o mokyklos kieme lyje skaitė savo kūrybą ir klausėsi Papilio kultūros namų moterų ansamblio dainų. Pasak Rokiškio literatų klubo “Vaivorykštės” klubo kuratorės Salvinijos Kalpokaitės, “tokios išvykos padeda giliau susipažinti su lietuvių poetų, rašytojų literatūrinio palikimo išsaugojimu, o įgytas žinias puikiai pritaikome ugdymo procese ir bendraujant su informacijos vartotojais”. Ir ateityje Biržų ir Rokiškio literatai nuspėdė palaikyti įdomius bendradarbiavimo ryšius.

PADĖKA

A+A

JUOZAS VITAS

mirė 2004 m. rugsėjo 10 d., palaidotas
Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, ON

Nuoširdžiai dėkoju Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebonui kun. Audriui Šarkai, OFM, už atkalbėtą Rožinį laidotuvių namuose ir aukotas gedulines šv. Mišias. Nuoširdus ačiū karsto nešėjams.

Padėka visiems už maldas ir dalyvavimą laidotuviuose, palydėjus a.a. Juozą į amžinojo poilsio vietą. Dėkoju poniams už pyragus ir visiems už aukas “Pagalbai Lietuvos vaikams”.

Jūsų parodytas nuoširdumas neliko be atpildo –
Brolienė P. Vitiene

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & APPLIANCES

Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

LAISVOJE TĖVYNĖJE

TURIZMO PLĖTRA PALANGOJE

Palangos savivaldybė sukūrė projektą "Turizmo informacinės sistemos vystymas Palangos kurorte integruojantis į Baltijos svetingumo centrų tinklą". Pagrindinis jo tikslas – atlikti Palangos turizmo informacinės sistemos plėtojimo galimybių tyrimą. Kaip skelbia OMNI, toks projektas pradėtas pastebėjus, kad jai tapus Europos sąjungos nare padidėjo užsieniečių susidomėjimas Lietuva. Projekto įgyvendinimą didžiąja dalimi finansavo Europos Bendrija pagal PHARE 2001 Bendradarbiavimo abipus sienos Baltijos jūros regione programą. Palanga pristatytą vienoje didžiausių tarptautinių turizmo parodų "Berlin ITB 2004".

TIRIAMA PSICHIATRINĖ SVEIKATA

Spalio 28 d. Vilniuje vyko konferencija apie vaikų psichikos sveikatą, kurioje dalyvavo psichiatrai iš Suomijos. Toje valstybėje jau kelis dešimtmečius sėkmingai vykdoma valstybės finansuojama Vaikų psichikos sveikatos strategija. Kaip praneša ELTA-LGTIC, konferencijoje nagrinėtos didėjančios vaikų ir paauglių agresijos priežastys. Vaikų ir paauglių psichiatras, Vilniaus universiteto docento Dainiaus Pūro teigimu, Lietuvos visuomenė jau įpratę girdėti, kad Lietuva – pirmaujanti pagal suaugusiųjų ir vaikų savijudžių skaičių Europoje. Tačiau prastą vaikų psichinės sveikatos būklę rodo savigresija bei didėjančios vaikų, nužudžiusių kitus asmenis ar bendraamžius, skaičius. Jo nuomone, psichikai neskiria pakankamai dėmesio žmonių psichinei sveikatai, reikia daugiau skirti problemų priežastims šalinti, ne tik pasekmėms gydyti.

ISTATYMAS DĖL TRIUKŠMO

Spalio 26 d. Lietuvos seimas priėmė Triukšmo valdymo įstatymą, kuris turėtų apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo neigiamo triukšmo poveikio, skelbia ELTA-LGTIC. Dokumente nustatyti triukšmo sumažinimo teisiniai pagrindai, triukšmo valdymo subjektų teisės, pareigos, triukšmo kontrolės ir stebėsenos tvarka. Įstatymas numato, kad triukšmo šaltinių vykdytojai, palnuojantys savo ūkinėje veikloje naudoti triukšmo šaltinius, privalės atlikti triukšmo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai vertinimą. Valstybinį triukšmo valdymą pagal savo kompetenciją įgyvendins vyriausybė, Vidaus reikalų, Sveikatos apsaugos, Aplinkos, Susisiekimo, Žemės ūkio ministerijos, taip pat apskrities viršininkai, savivaldybių institucijos, ir Triukšmo prevencijos taryba.

VIDAUS TARNYBA PEREIS POLICIJAI

Prezidento vadovaujama Valstybės gynybos taryba spalio 28 d. nusprendė siūlyti vyriausybei perorganizuoti Vidaus tarnybos dalinius ir specializuotą Policijos viešojo saugumo tarnybą, kurios veiklą nusrodys Policijos veiklos įstatymas.

BPL Import/Export SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Stoneyro ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į:

Angelę Šalvaitę, B.A.,
pirmojo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklapis: www.homesgeorgianbay.com

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ JAUGĖ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Kaip rašo ELTA-LGTIC, artimiausiu metu bus parengtos ir pateiktos atitinkamos Policijos veiklos įstatymo pataisos. Vidaus pulkai bus pavaldūs policijos vadovui, tačiau kadangi policijos generalinis komisaras pavaldus vidaus reikalų ministeriui, per jį ir visa policijos sistema, tad ir vidaus tarnybos pulkai bus pavaldūs ministeriui. Vidaus pulkų finansavimas iki 2006 m. išliks Vidaus reikalų ministerijos žinioje. Vidaus tarnybos pulkai lydi nuteistuosius ir suimtuosius, stabdo riaušes ir konfliktus laisvės atėmimo įstaigose. Kartu su policija vidaus tarnybos padaliniai saugo viešąją tvarką masinių renginių metu bei talkina jai kovos su nusikalstamumu veikloje.

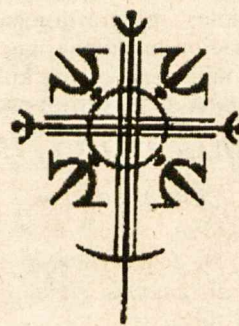
SUMAŽĖJO GRĮŽTANČIŲ

Lietuvai tapus Europos sąjungos (ES) nare, iš Vakarų Europos valstybių grįžtančių lietuvių sumažėjo maždaug penkis kartus, skelbia DELFI. Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) duomenimis, ypač sumažėjo išsieniančių iš Didžiosios Britanijos. Nuo gegužės 1 d. iki rugsėjo 30 d. DB grįžto tik 8 lietuvius. O 2003 m. per tą patį laiką išsijūti arba neįleisti į tą kraštą buvo 776 lietuviai. Per Vilniaus oro uosto pasienio kontrolės punktą šiemet tuo laikotarpiu grįžti 295 asmenys (pernai – 1671). Bendras iš visų užsienio valstybių grįžtančių lietuvių skaičius nuo gegužės 1 d. yra 428. Daugiausia jų (119) grįžti todėl, kad jų buvimas deportuojančioje valstybėje tapo nelegaliu, nors atvykti į ją legaliai. Dėl nusikalstamų išsijūti 99 lietuviai, 79 nelegaliai dirbo, 85 kito sieną nenustatytose vietose.

RADIOAKTYVUS PALIKIMAS

Uždarius Ignalinos atominę elektrinę Lietuvai liks net 100,000 kubinių metrų radioaktyviųjų atliekų, rašo Veidas (2004.10.21, nr. 43). Šiuo metu Lietuvoje veikia keliasdešimt nedidelių laikinių radioaktyviųjų atliekų saugyklų ir dvi stambios šių atliekų saugojimo aikštelės, viena – Širvintų rajone, kita – Ignalinos rajone šalia atominės elektrinės. Ūkio ministerijos sekretoriaus Artūro Dainio teigimu, maždaug iki 2008 m. visos Širvintų rajone esančios atliekos bus perkrautos ir pervežtos į Ignalinos rajoną. Ten bus statomos atliekų saugyklos ir "kapinės", kurios užims keliolika hektarų. Lietuvoje apsišpresta statyti trijų tipų radioaktyviųjų atliekų saugyklas su atliekų apdoravimo, pjaustymo, cementavimo ir pakavimo įrenginiais. Kiekviena jų kainuos po 200 mln. litų. Kartu planuojama pradėti statyti mažo ir vidutinio aktyvumo atliekų kapynus, kurie kainuos per 1.2 mln. eurų ir kuriems dabar ieškoma vietos. Šiuo metu pramonės ir medicinos radioaktyviosios atliekos sandėliuojamos betoniniuose pastatuose Širvintų ir Ignalinos rajone. Per pastaruosius 20 metų sukaupę panaudotas branduolinius kuras kelerius metus laikomas vandens baseinuose-saugyklose, o vėliau perkelti į specialius vokiškus ir kanadietiškus talpinius, kurie sustatomi paviršinėje saugomoje aikštelėje.

RSJ

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury

Ontario

Lydos (Gudijoje) lietuvių grupės išvyka Trakuose

Nuotr. iš Lietuvos godos

Pastabos ir nuomonės Žydų naikinimas - atoveikis į klaidatikystę

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Pranašas Mozė pirštu parodė į dangų, išminčius Saliamonas – į galvą, Jėzus Kristus – į širdį, žemiško rojus korpėjės Marksas – į pilvą, psichoanalitikas Froidas – į tarpukojį, fizikas Einšteinas, pakėlęs pirštą nerodė, bet išpėjo, kad viskas – realyvu. Visi jie buvo žydai. Kas gi nutiko, kodėl tauta, davusi pasaulio kultūrai ir civilizacijai daug pamatinių dalykų, turėjo patirti tautinį genocidą?

Iškilus lietuvių rašytojas Jonas Mikėlinas ne kartą savo rašiniuose klausė: *Kodėl arba "Kada Kodėl pavirs Todel?"*, skatino iš esmės aiškintis žydų genocido priežastis, siekti, kad reikšmės niekad nepasikartotų. Tačiau kažkodėl niekas nebando aiškintis, viešai diskutuoti, todėl susidaro įspūdis, kad tikrąją genocido priežastį norima nuslėpti.

Jei čia pateikiama kai kurių mintys pasirodytų klaidingos ar neįvertintos, sulaukęs kitokio aiškinimo, būsiu dėkingas, nes būsiu nors kiek prisidėjęs prie rašytojo keliamo klausimo *Kodėl visuo nagrinėjimo*.

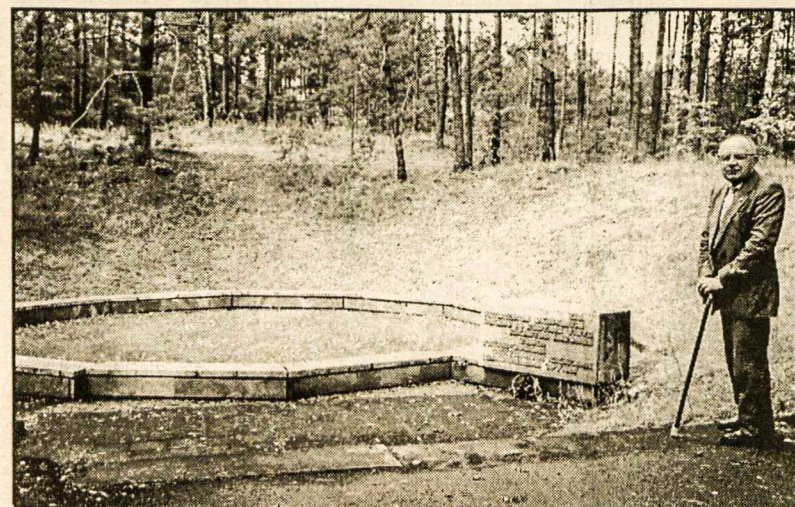
Kai susipažįsime, o tėvui reikia surasti peštynių kaltininką, vaikai įvardija peštynių pradininką. Ir ne be pagrindo: pirmiau buvo veiksmas, o paskui – atoveikis – gal nelygiavertis, gal perdėtas, tačiau išprovokuotas.

Visuomenės gyvenime galioja daugelis gamtos arba mechanikos dėsnių, tik poveikio kiekybinė išraiška gali būti ne-
Edmonton, ALTA

Dr. VINCAS KADIS nuolatiniš našlaičių rėmėjas, atsiuntė \$300 auką našlaičių kaimui "Vaiko tėviškės namai" Lietuvoje paremti. Šis kaimas yra tiesioginė Vilkiaviečio vyskupijos globoje. Kadangi valdžios skiriamos paramos nepakanka, vyskupijos vadovybė dėkinga visiems rėmėjams, padedantiems išlaikyti šią svarbią ir labai reikalingą katalikišką instituciją.

Aukas galima siųsti adresu: A. Sungailienė, 1 Aberfoyle Cres., Suite 1106, Toronto, ON M8X 2X8. Už visas aukas išduodami pajamų mokesčio pažymėjimai.

KLK moterų dr-jos centro valdyba

Aukštuosiuose Paneriuose prie Vilniaus paminklas sušaudytiems žydams vokiečių atminti. Prie paminklo – Feliksas Mockus iš Kanados

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

lygiavertė. Antai trečiasis Niutono dėsnis, atoveikis prilyginantis veiksmui, visuomenės gyvenime tinka tiek, kad jis patvirtina esant atoveikį tik kai būna veiksmas. Tačiau atoveikis gali būti gerokai didesnis už veiksmą (kaip tose vaikų peštyne – pirmasis antrąjį krepštelėjo, antrasis pirmajam nosį sukrūvino, o tretysis antrąjį sumušė). Vergų sukilimai, maištai, revoliucijos laikytini atoveikiais į valdancijų priešpauką, į žmogishkos priedermės nevykdymą. Tačiau būna ir tokių sukrėtimų, kuriuos sukelia ne materialūs poveikis, o ydingos idėjos, klaidatikystė.

Troškimas, motyvus, prisiminimus, nuslopintus ir išstumtus į pasamone ir pačiai asmenybei nesuvokiant darancius poveikių jos elgesiui, psichoanalitika vadinama kompleksu. Jau paminėtas Marksas buvo netikintis žydas, tačiau judaizmas, Senasis Testamentas, be abejonės, jam buvo pažįstami, o iš jo elgesio, iš jo mokslo patikimai galima tvirtinti, kad jis nebuvo laisvas nuo išrinktosios tautos bei mesianizmo kompleksų. Jis savo ekonominiu mokslu pasišovė įdiegti komunistinio rojus žemėje "religiją". Išrinktąją tautą paskelbęs proletariata, paniekėjęs ir pasmerkęs visus tikėjimus, pats vaidino mesiją, ragino vadovautis komunistine ideologija, garbinti jos status.

Nepripažinusi Kristaus – Mesijo, nes Jis neatėjo kurti ir nesukūrė rojus žemėje, žydų tauta pasiliko belaukiančia mesijo, kuris sukurtų rojų žemėje. Labai panašu, kad paviršutiniško tikėjimo arba netikintį žydų dalis, mesianistinio ir išrinktosios tautos kompleksų vedama, naujuoju mesiju laikė Marksą. Marksiu tapus judaizmu "reformatoriumi", komunisto – rojus žemėje – idėjos tėvu, naujos sektos, naikinančios žmogaus dvasią ir laikinčios aukščiausią vertybę buitį (pilvui pirmenybė), šalininkų radosi visuose kraštuose. Sektai virtus plačiu judėjimu, vardan "šviesios komunizmo ateities", buvo siekiama pasaulinės revoliucijos ir visuotinio vadovavimo. Išnaudojama ir skurstančio proletariato primityviai

mąstysenai naujos marksistinės idėjos buvo lengvai suvokiamos, patrauklios.

Nors savo ideologijos marksistai religiją nelaikė, tačiau ji turėjo aiškių religijos požymių: buvo nevykusiai kopijuojamos ir pamėgdžiojamos charizminės apeigos, garbinami gyvi ir mirę marksistinės ideologijos stabi. Sovietų Sąjungoje Krikštą ir Suvirtinimą pakeitė įrašymu į pionierius ir komjaunuolius, dvasininkus – komunistų partijos sekretoriai, išpažintys (savikritika) buvo atliekamos "kolektyvui", partiniam biurui ar čekistams, Velykas ir Kalėdas pakeitė gegužės 1-osios ir spalio perversmo "šventės". Buvo apeigos, "giesmės" ir "maldos" (stabus ir partiją šlovinančios dainos, eilėraščiai, šventiniai šūkiai), "procesijos" (demonstracijos) su vėliavomis ir stabų portretais. Kadangi ta stambeldystė buvo lygiavertė, jai tarnavo spauda, radijas, televizija, teatras, kinas, socrealistinis menas ir tokia pat literatūra.

Palankiausia dirva savo naujai religijai Marksas matė išugdyto kapitalizmo šalyje Vokietijoje, kur jau buvo patyrusi sėkmingą krikščioniškąją reformaciją. Šis atviras siekis susilaukė tokio atoveikio, kad ne tik pats komunistinės ideologijos tėvas buvo išvytas iš Vokietijos, bet ir visi žydai sulaukė kraupios tragedijos. Atėjus Hitleriui į valdžią, nacionalsocializmo ideologija taip pat paskelbė vokiečius išrinktąją tautą, išskirti-
Edmonton, ALTA

nių rasių, siekė besąlygiškos viršenybės virš kitų, todėl atoveikis į komunistinę ideologiją buvo itin stiprus, tapo žydų genocido priežastimi ir pradžia.

Šalyje, kur komunistų partijos veikla buvo uždrausta, ji veikė pogrindyje. Lietuvoje toks pogrindis nebuvo gausus ir jame nebuvo daug žydų, tačiau jiems priskirtas vadovavimas ir itin aktyvus vaidmuo. Būtų tarsi ir neteisinga pabrėžti tautybę komunistinėje veikloje, tačiau, ieškant atsakymo į klausimą *Kodėl*, tautybės veiksnys dėl anksčiau paminėtų priežasčių iškylo į reikšmingą vietą, nes su juo buvo susijusi ir ydinga marksistinė ideologija, nuožmus ateizmas, smurtinis susidorojimas su kitiemais. Kai Vokietijoje antiseinitiniai išpuoliai įsisiautėjo, o Lietuvą okupavo SSRS, daugelis žydų okupantus sutiko ypač palankiai, jiems talkininkavo, aktyviai veikė represinėse struktūrose, nes juos laikė sergėtojais nuo fašistinio pavojaus. Tardomi, kankinami, tremiami ir žudomi lietuviai matė ir savus komunistų talkininkus, tačiau jei savuose matė tik komunistines pažiūras, tai žyduose – tų pažiūrų lopšį. Prasidėjus vokiškajai okupacijai, kai sovietai buvo išvaryti, daugelis žmonių, patyrusių sovietinį smurtą, naujuosius okupantus sutiko kaip išvadotojus. Radosi lietuvių, kurie, keršto vedami, kolaboravo su okupantais, dalyvavo žydų žudynėse. Tačiau tai nebuvo Lietuvos valstybės veiksmas, nes valstybingumas buvo prarastas, ir tai nebuvo tautos atstovų veiksmas, nes tokiems veiksmams tauta jų neigaliojo. Tuo pat metu krikščioniškų pažiūrų žmonės, kurių buvo žymiai daugiau nei kolaborantų, gelbėjo žydus, smerkė smurto veiksmus. (Nukelta į 5 psl.)

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Šv. Petro lietuvių parapija Bostone rugsėjo 12 d. šventė 100 metų sukaktį. Renginyje dalyvavo Lietuvos ambasadorius Vašingtone Vygaudas Ušackas, pasakęs ilgesnį sveikinimą. Jis pažymėjo, kad gerbia Valstybės ir Bažnyčios atskyrimo principą demokratiniame valstybėje, tačiau būdamas Katalikų Bendrijos nariu ir suvokdamas Šv. Petro šventovės svarbą lietuvių puoselėjimui, viešai kreipiasi į Bostono arkivyskupą Sean O'Mally, prašydamas atsižvelgti į gausius prašymus neatiskirti parapijiečių nuo jų prieš 100 metų statytos šventovės. Kreipdamasis į parapijiečius kalbėjo, kad jų, jų tėvų ir senelių dėka pastatyta šventovė yra iki šiol išlaikoma. Šoje parapijoje tarpsta lietuvių dvasia, skamba lietuvių kalba, puoselėjamos Tėvynės tradicijos. Šios dienos nuotai-
Edmonton, ALTA

nos nesantios šventinės. Žinia apie Šv. Petro lietuvių šventovės galimą uždarymą nuliūdino ne tik parapijiečius, bet ir brolius bei seseris ir Lietuvius. Susirūpinimą dėl lietuvių šventovės savo laiske Bostono arkivyskupui išreiškė Lietuvos seimo pirmininkas Artūras Paulauskas. Taipgi laiškais ambasadorius kreipėsi į Vatikaną nunciją JAV-se, patį Bostono arkivyskupą, arkivyskupijos sekretorių, Bostono miesto merą, Bostono atstovų rūmų pirminką bei Massachusetts valstijos gubernatorių.

Gudija

Trakų Vokės koplyčioje paminėtos a.a. Marijos Kruopienės, Gudijos lietuvių žymios veiklės, mirties metinės. Gedulines Mišias atnašavo kun. M. Petravicius, giedodamas parapijos choras, vadovaujamas vargoninkų Janinos ir Albino Bagdonų. Dalyvavo Pelesos krašto lietuvių bendruomenės pirmininkas, Pelesos lietuviškos mokyklos direktorius, mokytojai, giminės ir kiti svečiai. Prie velionės kapo trumpai pakalbėta apie M. Kruopienės istorinių ir etnografinių atsiminimų knygą *Pelesos radastą*. Antrąją šios knygos dalis išleista š.m. liepos 29 d. "Punktuko" spaustuovės. Jos leidyba parėmė Tautinių mažumų ir išsivijęs departamentas prie Lietuvos valdžios.

(Lietuvių godos, 2004 m., 8 nr.)

Airija

Airijoje, spėjama, gyvena nuo 30 iki 40 tūkstančių lietuvių, atvykusių iš Lietuvos po Nepriklausomybės atstatymo. Apie jų būklę *Pasaulio lietuvių*, 2004 m. 8-9 nr. dailias išpūdas Lina Jakučionis ir Evelina Šaduikytė, kurie pasiryžę įsteigti lietuvių bendruomenę Airijoje. Kas traukia lietuvių į Airiją? Pasak L. Jakučionio, šiame krašte staiga pakilo gyvenimo lygis. Tai lietuvių į jį ir suvažiavo, ieškodami geresnių ekonominių sąlygų. O dėl nusikaltimų, rašoma Lietuvos spaudoje, tai lietuvių jų padaro daugiau, nes tarp svetimiųjų jų daugiausia ir gyvena Airijoje. Bet tokių yra tik mažuma, dauguma užsiima sąžiningu darbu. Į klausimą, ar lietuvių mažiausiai didžiuojasi savo gimtąja tauta, atsako E. Šaduikytė. Jai asmeniškai tautiškasymas esąs svarbus dalykas. Tačiau yra tokių čia gyvenančių tautiečių, kuriems nerūpi lietuviybė. Didžiausias pastarųjų noras kaip galima greičiau įsijungti į vietinių žmonių gyvenimą ir prie jų pritapti. Ji taipgi pastebėjusi, kad jauni lenkai

(Mūsų pastogė, 2004 m., 36 nr.)

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryti.

AKTYVAI PER 49 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 0.75%
santaukas 1.00%
kasd. pal. taupymo sąsk. 0.75%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius 1.50%
180 dienų indėlius 1.55%
1 m. term. indėlius 2.50%
2 m. term. indėlius 2.55%
3 m. term. indėlius 3.00%
4 m. term. indėlius 3.40%
5 m. term. indėlius 3.85%
RRSP ir RRIF
(Variable) 1.00%
1 m. ind. 2.50%
2 m. ind. 2.55%
3 m. ind. 3.00%
4 m. ind. 3.40%
5 m. ind. 3.85%

PASKOLAS

Asmeninės nuo 4.30%
nekl. turto 1 m. 4.80%

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.

• Narių santaupos
apdraustos TALKOS
atsargos kapitalu
3 mil. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLALAPIS: www.talka.net

(Atkelta iš 3-čio psl.)
vaikių pradėjo plaukti atstovybių sekretorių, patarėjų, o kartais – net ir aukščiausių tituluotų pareigūnų pasirašyti atsakymai. Buvo įdomu skaityti “aukštos pagarbos pareiškimus” studentams, dažnai lauzyta anglų kalba diplomatijoje vartojamą žargoną ir vartyti mandriai išgravinuotą popierių, vokus. Gautus adresus išsiuntėme į Niujorką komplektuojamam kartotekon.

Atėjo laikas pradėti rūpintis sekančiais *Lituanus* numeriais. Kai kurie vasarą užprašyti autoriai neatsiliepė, tad, ilgai nedvejodamas, jiems pasiūniau po antrą mandagų kvietimą registruotu paštu. Greitai gavau vieną piktą atsakymą iš besidaktarizuojančio kolegos, nurodantį jo netrukdyti registruotais laiškais ir visiškai neužsimenantį apie jokių straipsnių... Keli kiti visai neatsiliepė, tad teko padaryti išvadą, kad su mūsų kolektyvu ar tuometine sąjungos vadovybe vengia bendradarbiauti. Be didelės širdgėlos kreipėmės į kitus. Įsisiūbavęs studentiškas “politikavimas” buvo talentingai vaidinamas ir šioje mažo teatro labai mažoje scenoje.

Lituanus debiutais

Per Padėkos dienos savaitę galį daug studentijos suplaukė į Čikagą, į Marquette parko parapijos salę visuotiniame suvažiavime. Sąjungos pirmininkas Sužiedėlis vakare pradėjo suvažiavimą, pasakė kalbą, išrinkome darbo prezidiumą. Rytą po pietų prasidėjo darbo posėdžiai. Čia ir buvo pirmasis *Lituanus* numeris padalinatis.

Tas numeris buvo plonokas, įskaitant ir viršelius – 12 puslapių, bet šauniai atrodė. Niujorkiškiai – J. Baužinskas-Baužys, I. Banaitytė, J. Bendoriūtė, A. Pūpius, V. Steponavičius, V. Sužiedėlis bei pranciškonų spaustuvė darbą atliko impozantiškai ir pasirūpino ekspedicija. Pirmojo numerio tiražas buvo 900 egz.

Suvažiavimas, spauda bei visuomenė *Lituanus* sutiko su dideliu pasitenkinimu ir pritarimu. R. Mieželis, dalyvavęs ankstyvesnėse sąjungos vadovybėse, po mano pranešimo suvažiavimui pareiškė, kad darbas atliktas gerai, kad, kai ankstyvesnės vadovybės apie tokį biuletinį galvojo, tai ši valdyba darba įvykdė. Žinant tuometines nuotaikas, “politikavimą”, šis pareiškimas buvo ypač įspūdingas, objektyvus, bičiuliškas.

Pirmojo numerio straipsniai bei autoriai buvo šie: vedamasis *Towards Better Understanding – nepasirašytas, The Fate of Lithuania – V. S. Žvirzdys, University of Vilnius – dr. V. Sruogienė, The Years of Oppression* (apie spaudos draudimą) – kan. M. Vaitkus. Šiame bei kituose numeriuose dar tilpo apie puslapis kronikos ir skyrelis *Do you know that...* Numeris iliustruotas puikiomis V. Augustino nuotraukomis.

Antrasis numeris, jau padidintu 1,200 egz. tiražu, pasirodė 1955 pavasarį. Temos ir autoriai: *Quest for Independence* (1795-1940) – I. Čepėnaitė-Užgiriene, *Freedom Forever* – nepasirašytas, *The Annexation of Lithuania by Soviet Union* – J. Šmulskytis, *Lithuania under the Sign of Swastika* – J. Rimašauskas. Taip pat įdėjome kelias ištraukas iš JAV sekretoriaus J. F.

Dulles ir Lietuvos pasiuntinio P. Žadeickio liudijimų 83-jam JAV kongresui.

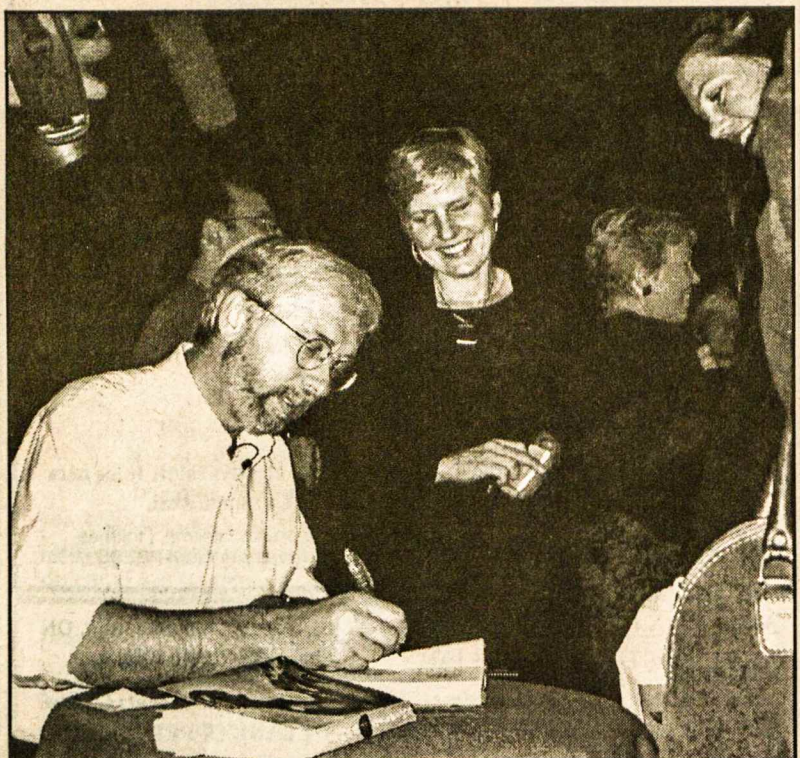
Sekančius du numerius sujungėme į dvigubą numerį. Jis pasirodė 1955 vasarą. Nuo to laiko *Lituanus* pradėjo eiti 24 psl. apimties, taip pat kilo jo tiražas. Šiame numeryje rašė A. Šalčius – *Pragmatic Charter*, J. Brazaitis – *Insurrection Against the Soviets*, K. Gečys – *Communist Ethics*, S. Kolupaila – *University of Vytautas the Great*, S. Šimoliūnas – *The Boundaries of Two Worlds*, A. Sužiedėlis – *The Exile and the Problems of Adjustment*. Dar buvo įdėta ištrauka iš 83-jo kongreso leidinio apie komunistinius rinkimus, V. Ramono *Kryžių angliškios laidos* recenzija, *Lietuvių enciklopedijos* paminėjimas, dail. A. Varno 75 metų sukaktis, straipsnis apie Amerikos lietuvių tarybą, iš sovietų kalėjimų paleisto J. H. Noble paminėjimas ir keli smulkūs dalykėliai.

Baigiantis 1954-1955 mokslo metams, pasikeitė ir sąjungos vadovybė, ir užsienio skyriaus, ir *Lituanus* kolektyvo sudėtis. Kai kurie gavome diplomus, išvažinėjome. Užsienio skyriaus pirmininku ir vyr. redaktorium buvo pakviestas politinius mokslus studijuojantis L. Sabaliūnas, o nariais – I. Čepėnaitė, V. Gaškaitė, A. Marchertas, T. Remeikis, V. Vyngantas, D. Valančiūtė. Nebuvo abejonės, kad rimtu žurnalo užsirekomendavęs leidinys perėjo net į stipresnės, toje srityje profesiskai besiruošiančias rankas. Lietuvių studentų sąjungos gyvenimas tuo metu buvo jei ne pačiame zenite, tai artėjo į jį.

Baigiant

Žurnalo kasdienybė atidžiau sekė žino, kad *Lituanus* išsivysitė ir visuomeninę instituciją. Lietuvių studentų sąjunga išnyko iš akiračio, 1963 buvo įsteigtas pelno nesiekiantis *Lituanus fondas*, dabartinis žurnalo leidėjas. Kaip ir visa kita ilgalaikė spauda, *Lituanus* pobūdis keitėsi. Žurnalas išaugo į platesnės apimties akademinį, keturis kart per metus leidžiamą leidinį, savo turinui pralėmusį studentijos gretas. Pusės šimtmečio laikotarpį *Lituanus* išspausdino maždaug 14,000 puslapių, apie 800 straipsnių. Periodikoje angliškai apie Lietuvą šiuose skaičiuose gali glūdėti ir šioks toks rekordas: O pastangos nebuvo vien rožėmis klotos, žurnalas išgyveno ir krizes: pinigines, organizacines, redaktorines, “spaustuvines”. Tačiau tarptautinėje plotmėje rastas atgarsis, pvz., kai, Čiurlioniui skirtas *Lituanus* numeris pateko į Portugaliją ir ten sudomino žymų meno kūrėką...

Šiandien, iš penkerių dešimtmečių perspektyvos žvelgiant į pradinis *Lituanus* žingsnius, mūsų visuomenė gali džiaugtis ir stebėtis. Rengdami pirmuosius numerius, mes tikrai negalvojome apie žurnalo amžių. Šiandien Lietuva vėl nepriklausoma, NATO ir ES narė – apie tai juk mes rašėme pirmojo numerio vedamajame! Juk *Lituanus* misija – kalbėti apie Lietuvą ir lietuvių – nepasibaigė. Pagarbiai prisimindamas daugybę *Lituanus* redaktorių, talkininkų, rėmėjų bei bendrųjų pastangų bičiulių, šiandien neabejoju, kad tas pirmasis pusšimtis metų žurnalui iš tikrųjų buvo... tik darbo pradžia.

Rašytojas ANTANAS ŠILEIKA pasirašinėja knygą *Woman in Bronze*, kurios sutiktuvės įvyko Toronto “Harbourfront” š.m. rugsėjo 29 d.

Dail. Virginijos Mikėnienės kūrinys *Split Pairs* (mišri technika) 2004

Romanas “Woman in Bronze”

Pokalbis su rašytoju Antanu Šileika, šio romano autoriumi

- Sveikiname išleidusį į pasaulį naują romaną “Woman in Bronze”, ypač per tokią garsią leidyklą kaip Random House. Esate sakes, kad parašyti romaną reikia tokių pastangų, kaip ir maratono bėgimui. Kaip vyko šis Jūsų “maratonas”?

- Šį romaną rašiau septynerius metus. Knyga buvo dar ilgesnė, negu išleistoji – trečdaliu ilgesnė. Išmečiau skyrių, kuris pareikalavo pusantrų metų darbo. Tai buvo Toms Stumbro kelionė per Berlyną į Varšuvą – dalis, kuri galėjo sudaryti dar atskirą “mini-romaną”. Romano rašymas yra maratonas, nes tai ilgas procesas. Labai pavargsti, atrodo, kad nebegalėsi baigti, tačiau vėl atsigauni ir stumiesi toliau. Rašant šį romaną keitėsi gyvenimo sąlygos. Kol šeima buvo jauna (turime du sūnus, vienas dabar gimnazijoje, kitas lanko universitetą), nuomodavau atskirą raštinę mieste, kur galėdavau pabėgti iš namų, paskirti laiko rašymui. Dabar, kaip “Humber School of Writers” vedėjas, turiu raštinę, į kurią galiu atvykti anksti rytą padirbti. Susikaupti žmogus gali bet kur, net automobiliu važiuodamas, jei neklausi radijo. Jeigu nori, visada gali rasti laiko bet kam – tik visai negali žiūrėti televizijos, 0%.

- Ar šios knygos pasisekimas yra tai, ko labiausiai norėjote baigęs Toronto universitetą, ar apie tai svajojote ranka rašydamas apysakas sargo būdeleje automobilių aikštėje prie St. Michael's kolegijos?

- Pasaulis ne visai toks, kokį įsivaizduojį jaunas būdamas. Aš tada galvojau, kad rašysiu, kol sulauksiu 30 metų. Tada bandysiu ką nors kiti. Studijavau universitete, kad tėvai būtų patenkinti. Šį tą išmokau. Tai naudingas pagrindas. Literatūra manęs nepaleido, o išmoki rašyti užtrunka visą gyvenimą – aš dar ir dabar mokausi. Pirmą knygą išleidau 1994 m., būdamas 41 m. amžiaus. Sakėčiau, gan gerai užsibaigė. Pasisekimas, “success”, aišku yra įdomus dalykas. Aš pradėjau rašyti mažiesiems žurnalams, labai daug skaičiau ypač literatūrą kaip kiti skaito laikraščius. Šiandien jauni būsimieji rašytojai per mažai skaito.

Žydų naikinimas - atoveikis...

(Atkelta iš 4-ro psl.)

Kai Rusijai, vaizdžiai tariant, buvo nusukta galva ir išplėsta siela, tokie aukštesnio intelekto ir nesužlugdytos dorovės žydai, kaip Aleksandras Ginsburgas, Ernstas Neizvestnas, Aleksandras Galiczius, Anatolijus Ščeranskis, Eitanas Finkelšteinas, Jelena Boner ir daugelis kitų, suvokdami, kad Marksas nebuvo mesijas, o komunizmo rojus – utopija, Sovietų Sąjungoje pradėjo disidentinį judėjimą, daugelis jų tapo aktyviais kovotojais.

Taigi J. Mikelinsko keliamas klausimas *Kodėl* yra pamatuotas ir, ypač zurofų, vyzenatų ir oficialių Izraelio valstybės atstovų kaltinimų lietuvių tautai akivaizdoje, išlieka aktualus, vertas viešo nagrinėjimo. Van-

Reikia skaityti įvairių kraštų literatūrą, ne tik anglų, Kanados ar JAV. Vertimai atveria kitas pasaulėžiūras. Skaitymas yra pokalbis su kitais rašytojais. Pasisekimui turi turėti ką nors pasiūlyti, turi išmoki žaidimo taisyklės, bet svarbiau turėti tą “ką nors”, negu puliti į patį žaidimą. Darbas užtrunka daug valandų, reikia atkaklumo. Pvz. *Woman in Bronze* perrašiau 14 kartų. Ar tai sunku? Darau su noru. Darau, ką reikia daryti, niekas kitas nerūpi. Dažnai nulenčia šeima, draugai, nes jiems neskiriu tiek laiko, kiek jie norėtų. Iš dalies bet koks kūrėjas, menininkas turi atsakyti bent dalies socialinės pareigos, nes jei jos klausys, darysi tai, ko kiti nori. Žmonės dirba, nori užsidirbti, kad galėtų smagiai poilsiuoti, žaisti. O mano apmokamas darbas man yra malonus žaidimas

- Pasakojote kituose pokalbiuose, kad šio romano kelionė prasidėjo vieną gražią dieną, kai klausant Josephine Baker dainą, Jūsų žvilgsnis pagavo savo šeimos senolių nuotrauką ir iš to supuoliu gime noras suvesti tuos du – pokario Paryžiaus ir Lietuvos gyvenimą. Ar tikrai tai buvo pirmoji romano kibirkštis?

- Romanai kyla iš kažkokios minčių sriubos, kurioje verda, sakėčiau, tokie pusiau sapnai. Ir vis norisi juos išaiškinti. Ir pasi-taiko staiga iš visų pusių ateina signalai, net žodžiai, kurie gali duoti tą kibirkštį. Pavyzdžiui žodis dievdirbys man sukėlė mintis apie skulptūrą. Jeigu žmogus kuria naujus dievus, tai yra dievdirbystė be vertybių pagrindo. Tai yra kaip Josephine Baker pasaulis. Ji, JAV-se visai nežinoma šokėja, Paryžiuje tapo labai populiari, skandalingai drąsi dainininkė. Jos pasaulis – blizantis, bevertis spektaklis... arba kaip auksu išpuošta šventovė, kurioje nėra Dievo. Man svarbu buvo parodyti kontrastą tarp senoviško krikščioniško kaimo ir “naujojo” pasaulio, modernaus gyvenimo be Dievo. Romane keliamas klausimas yra “Kur yra vertybės?” Jame vaizduojama kelionė per pasaulį, kuriame nėra moralinio centro.

- “The Toronto Star” rašęs

recenzentas Philip Marchand nerado įkvėpimo antroje romano dalyje, sake, kad lyg kas kitas būtų galėjęs antrąją dalį parašyti. Kaip žiūrite į tai?

- Galėčiau sakyti, kad bent stiklas pusiau pilnas... Bet nesutinku su juo, nes romane Lietuva negalėtų egzistuoti be Paryžiaus. Visi žino apie Paryžių, bet praktiškai niekam nežinoma yra Lietuva. Iš tikrųjų antroji dalis atspindi pirmąją. Gaisras, nužudymai, išdavystė vyksta abiejose vietovėse. Tik Paryžiuje pasaulis yra paviršutiniškesnis, bet sudėtingas. Lietuvos gyvenimo lyriškumas nebetinka Paryžiuje. Jame atsiranda atsitiktinumo momentų, kuriuose reikia apsispręsti – ar juos išnaudosi, ar ne? Ano laiko Lietuvoje mažai tokių momentų būdavo.

- Jūs sakėte kitur, kad “negali grįžti į praeitį, turi ją perdirbti” – ir pats grįžote į Lietuvos praeitį, ją pristatėte pirmoje romano dalyje. Ar buvo Jūsų sąmoningas tikslas įvesti lietuvišką tematiką į Kanados literatūrą?

- Turiu pasakyti, kad šiuo atveju Lietuva man yra kaip skulptoriaus molis, aš ją naudoju savo kūrybos reikmėms. Juk Stumbro gyvenimas kaime praktiškai išdygo iš mano tėvo pasakojimų. Yra sunku aiškinti istorinius duomenis, srovės poroje sakinių. Tai atmosfera, kurią reikėjo sukurti. Istorija yra fonas, ne pats veiksmas. Man lietuviška tematika buvo medžiaga, reikalinga mano kūriniui. Pirminis mano tikslas nebuvo ją iškelti. Bet praeitis yra nepaprastai svarbi. Tai paradoksalus dėsni, kurį aš patyriau: reikia ieškoti praeityje, jeigu nori sukurti ką nors naują.

- Jūs dar dirbate Humber College – kokios Jūsų pareigos?

- Dėstau keleta kursų “Literature of Humour”, taip pat esu “School of Writers” vedėjas – suplanuoju ir tvarkau “bręstančių” rašytojų programą neakivaizdiniu būdu. Kviečiu programos dalyvauti pasaulyje pasižymėjusius rašytojus, kuriems paskiriu studentus. Būna įdomu susirūsti su įvairiais autoriais. Jie savo patirtimi dalinasi, duoda uždavinius studentams ir pan. Baigiančius studentus stengiamės įdarbinti leidyklose. Daugiau kaip 200 mūsų studentų jau yra išleidę savo knygas. Taip pat organizuoju savaitės trukmės “workshops” – seminarus įvairiose vietovėse, kuriose dalyvauja autoriai, Humber kolegijos studentai, vietiniai literatai, studijuojantys Kanados literatūrą. Prisijungiami prie leidyklų ir literatūrinių renginių, pvz. Harbourfront festivalyje, ten vykdomi festivalių vaikams, suaugusiems ar rašytojams.

- Ačiū už pokalbį, Antanai. “TŽ” skaitytojams visada įdomu išgirsti apie Jus ir Jūsų knygą.

Kalbėjosi –

Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

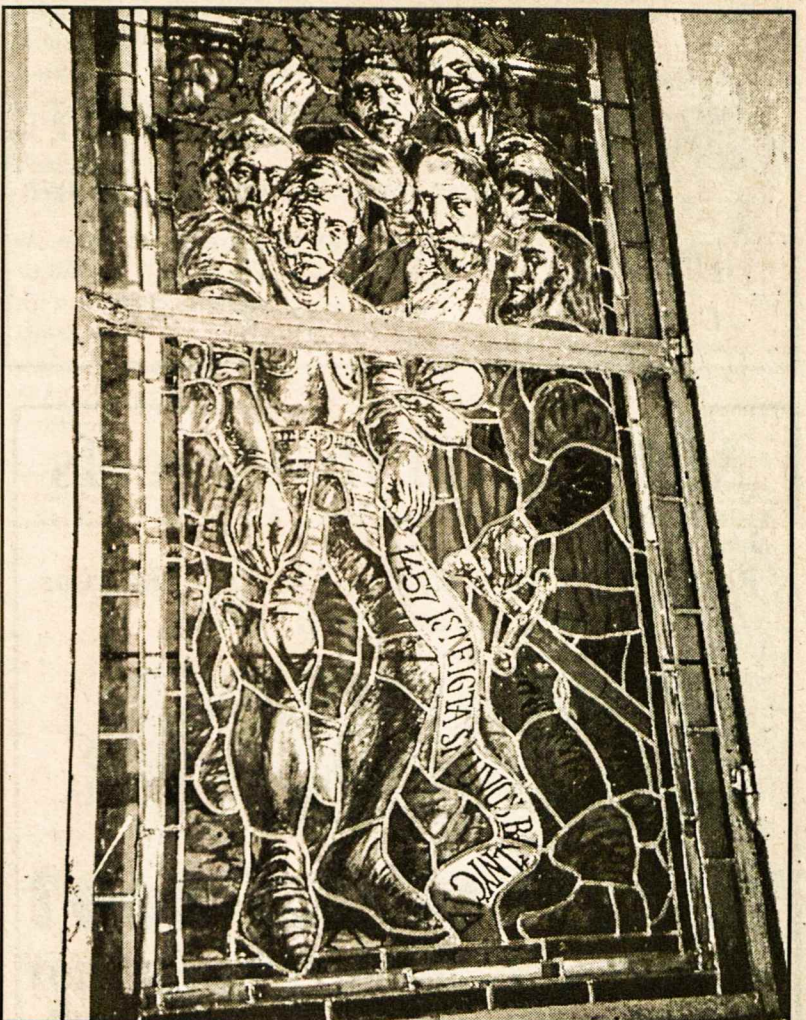
Vokietijos sostinėje Berlyne rugsėjo mėnesį buvo pristatomas įvairus Lietuvos menas. Brockstedt meno galerijoje vyko Rūtos Katiliūtės tapybos paroda. Buvo išstatyta 12 jos drobių. Ji jau yra pažįstama Vokietijos publikai, nes buvo surengusi 10 personalinių parodų, dalyvavusi didelėse grupinėse parodose. Kitoje Berlyno galerijoje, “Argus Fotokunst”, vyko Lietuvos fotomenininkų sąjungos pirmininko Antano Sutkaus autorinė fotografijų paroda. Berlyno menų akademijoje, šiuolaikinio meno parodoje “E. U. Positive”, buvo išstatyti ir lietuvių menininkų darbai: Artūro Railos, Svajonės ir Pauliaus Stanikų, Audriaus Novicko, Karolio Jankaus, Gintaro Makarevičiaus, Andrew Mikšio, Deimanto Narkevičiaus, Lauros Stasiulytės kūriniai.

Lietuviškas menas pristatomas ir pagal programą *Kulturjahr der Zehn* – dešimties naujų Europos sąjungos valstybių metai, kurią globoja Vokietijos kultūros ir užsienio reikalų ministerijos bei Berlyno miesto burmistras. Programa prasidėjo šių metų gegužės 1 dieną Berlyne. Be jau įvykusių kelių muzikos ir literatūros renginių, kuriuose buvo reprezentuojama ir Lietuva, pro Berlyną tekancia Spree upe plaukiojantiame “pasakų laive”, kuriame kasdien skaitomos naujų ES valstybių pasakos, rugsėjo pabaigoje buvo pristatyta *Eglė, žalčių karalienė* vokiečių kalba.

Fuminori Noba, Kaune įsikūjęs japonas verslininkas, stengdamasis parodyti savo naujai atvėrynei kuo daugiau japonų tautos paveldą, į Lietuvą atgabeno savo beveik milijono litų vertės japonų samurajų kardų rinkinį. Šiuo metu ir iki kitų metų balandžio 1 dienos šie vienuolika kardų išstatyti Kaune, Vytauto Didžiojo karo muziejuje, parodoje *Japonijos kardų meistų pasaulis*. Japoniškas kardas laikomas aštriausiu ginklu pasaulyje, jo geležtė suformuota iš kelių tūkstančių metalo sluoksnių. Jis nelinksta ir nelūžta. Japonams kardas daugiau negu ginklas – tai šventas simbolis, ištikimiausias draugas ir padėjėjas. Taikos metu juo žaiviasi kaip meno kūriniu. Meninė kardo vertė apšėndžia nebūtinai kardo amžius, o kardo forma, kardo ašmenų raštas ir paviršiaus tekstūra. Tarp vienuolikos kardų parodoje seniausios nukaldintas prieš 620 metų; kitas kardas vardu *Sevishi Muramasa*, pagamintas prieš 500 metų, laikytas praeiktu ir jo vardas bei praeikimo istorija žinomi kiekvienam japonui.

Tarmiškios prozos, poezijos ir dainų šventė, vardu *Kulautuvos pušynų ruduo*, įvyko viena rudens savaitgalį. Šventėje dalyvavo gimtosiomis tarmėmis rašantieji poetai, prozininkai, dainų tekstų autoriai bei atlikėjai. “Gimtoji kalba senka ir pelkėja kaip ežeras. Mūsų tarmės – tai ta versmė, kuri galėtų gaivinti mūsų šnekamąją kalbą”, – šventės metu pastebėjo Maironio lietuvių literatūros muziejaus literatūrologė Ra-

(ELTOS, Delfi, BNS, 7 meno dienos, LGTIC informacija)

Šiluvoje ant šio vitražo užrašyta: “1457 įsteigta Šiluvos bažnyčia”
Nuotr. I. Ross

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje tel.: 905 566-0006 Fax: 905 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v. ir penktadieniais nuo 11 v.r. iki 6 v.v.

AKTYVAI per 65 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.1.10%	Asmeninės paskolas nuo 5.25%
180-364 d. term. ind.1.20%	1 metų term. indėlius1.50%
1 metų term. indėlius1.50%	2 metų term. indėlius2.15%
2 metų term. indėlius2.15%	3 metų term. indėlius2.60%
3 metų term. indėlius2.60%	4 metų term. indėlius2.85%
4 metų term. indėlius2.85%	5 metų term. indėlius3.40%
5 metų term. indėlius3.40%	1 metų GIC-mėn. palūk.1.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.1.25%	1 metų GIC-met. palūk.2.70%
1 metų GIC-met. palūk.2.70%	2 metų GIC-met. palūk.2.70%
2 metų GIC-met. palūk.2.70%	3 metų GIC-met. palūk.2.80%
3 metų GIC-met. palūk.2.80%	4 metų GIC-met. palūk.3.30%
4 metų GIC-met. palūk.3.30%	5 metų GIC-met. palūk.3.60%
5 metų GIC-met. palūk.3.60%	RRSP, RRIF "Variable"1.00%
RRSP, RRIF "Variable"1.00%	RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.1.80%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.1.80%	RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.2.60%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.2.60%	RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.3.05%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.3.05%	RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.3.55%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.3.55%	RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.4.00%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.4.00%	Taupomąją sąskaitą iki1.00%
Taupomąją sąskaitą iki1.00%	Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki1.00%	Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.0.50%

Duodame asmenines paskolas iki \$100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiame nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpeul.com

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W.
ir Weston Road)

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1H8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų

MANO NUOSAVYBĖS VERTĖ
\$400,000, \$500,000, \$700,000?
Nemokamas įvertinimas.

SKAMBINKITE

TEODORUI
STANULIUI, B.A.
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., OLS., OLP
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tomsenkus@rogers.com

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$300* COUPON for 1 parcel \$300*
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Nauji Toronto "Rambyno" tunto jūrų skautų vadovai Ričardas Punksis (priekyje) ir Paulius Bekeris nešasi jūrų skautų padirbtą baidarę, simboli-zuojančią pareigų priėmimą, po žiemos sezono veiklos atidarymo sueigos š.m. rugsėjo 25 d. prie "Our Lady of Peace" mokyklos, kur veikia ir Maironio mokykla

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
ministrį pirmininką Paul Martin, kuris sakė neprieštarausiąs, jei teks stoti prieš teisėjus.

Manoma, kad teroristai gali panaudoti Kanadą savo išpuoliams prieš JAV vykdyti. JAV ambasadorius Paul Cellucci priminė, jog bendra dviejų kaimyninių valstybių sutartis dėl priešraketinės gynybos, nesumažina pavojaus, kad Kanados – JAV siena gali pasinaudoti teroristai panašioms antpuoliams kaip 9/11. Jau 1999 m., tik laimingo sutapimo dėka, buvo su-laikytas automobilis, priklausantis sprogstamosios medžiagos, galimai skirtas Montrealyje veiku-siai Al-Quada stovyklai, kur bu-vo apmokomi Osama bin Laden teroristai, pasirošę surengti antpuolį Los Angeles oro uoste. Ambasadorius pripažino, kad be Kanados pagalbos JAV negali tinkamai apsaugoti savo šiaurini-ųjų sienų. Jei antpuolis įvyktų dėl šios sienos netinkamo sau-gumo, tai galėtų labai neigiamai paveikti valstybinius santykius ateityje. Kanados viešosios ap-sausgos ministrė Anne McLel-lan, spalio 22 d. kalbėdama su JAV generaliniu prokuroru John Ashcroft, sutarė, kad sienų sau-gumas yra naudingas abiem kraštams, lygiai kaip ir dalinima-sis informacija apie kriminalis-tus ir jų veiklą.

Antrojo pasaulinio karo metu Kanados dviejų divizijų kariai buvo siųsti į rytinę Italij-oje, prie Adrijos jūros, esanti Ortonos miestą. Aršiose kovose su vokiečiais kanadiečiai įveikė dvi rinktines vokiečių divizijas, tačiau prarado apie 5,000 savo karių. Siemė Kanados kariai, šių kovų 60-mečio proga, nuvy-ko į Ortonos miestą aplankyti savo žuvusių draugų kapų ir susitikti su buvusiais priešais vokiečiais, kurie taip pat lankė savo žuvusių karių kapus.

Beisbolo žaidėjas, vėliau tapęs sporto komentatoriumi CBC televizijoje John Cerutti, sulaukęs 44 metų amžiaus, mirė Toronto Sky-Dome viešbutyje. Kanadoje jis šešerius metus žai-dė "Blue Jays" komandoje, vė-liau tapo beisbolo rungtynių ko-mentatoriumi, labai mėgo žaisti golfą, domėjosi menu ir muzika. Žmona guodėsi, kad jis, kaip re-galingas katalikas, tikėdamas pomirtiniu gyvenimu jo tikrai nusipelnė. Kelionėse su sporto

komanda jis stengėsi sekmadieniais aplankyti katalikų šventovę, ir savo draugų buvo laikomas geru ir sąžiningu žmogumi.

Kanados bankas, mėgindamas kontroliuoti infliaciją, ska-tinti ekonominę pažangą, pakėlė palūkanų normą paskoloms vie-nu ketvirčiu nuošimčio, iki 2.5%. Šis pakėlimas paveikė ir komercinių bankų skolinimo normą iki 4.25%. Kanados eko-nominė padėtis pajėgė tinkamai prisitaikyti prie kylančios alyvos kainos ir stipresnio Kanados dolerio, kurio vertė dabar arti JAV 80 centų. Finansiniai žino-vai tikisi, kad palūkanų norma netrukus kils dar daugiau, tačiau infliacijos srityje pasikeitimo nežadama iki 2006 m. pabaigos. Komerciniai bankai, kaip ir kre-dito kooperatyvai, seka Kanados banko pėdomis ir atitinkamai pritaiko paskolų ir indėlių palū-kanų normas.

Gripo skiepai, kurių yra di-delis trūkumas JAV, patraukia žmones į Kanadą. Laivų bendrovė siūlo 135 km kelionę laivu iš Seattle, WA per Puget įlanką į Britų Kolumbiją ir atgal už \$105. Normaliai ji kainuotų \$115. Atvykus į Kanadą ir perėjus imigracijos punktą, kelei-viai gali pasinaudoti nemokamai teikiama gripo skiepais. Laivų bendrovė anksčiau gabendavo keleivius per gražią gamtą, ta-čiau plaukdavo pusiau tušti. Da-bar ji pripildė laivus, gabena už pigesnę kainą, o turistai džiaug-siasi gaudami skiepus kaip ke-lionės priedą. Laivai yra 33 – 40 metrų ilgio, gali keliauti 75 km/val greičiu. Per dieną šį lai-vų bendrovė aptarnauja iki 800 turistų.

Nauji 20 dolerių bankno-tai jau vartojami visoje Kanado-je. Šalia įvairiaspalvių dryžių, senstelijusios karalienės ir ori-ginaliųjų čiabuvii meno, bank-notas gražiai atrodo ir tikriausiai bus sunkiau padirbamas. Skun-dai atėjo iš Manitobos provincijos kazino ir žaidėjų. Naujų banknotų kazino mašinos nepri-pažįsta, o žaidėjai nenori praras-ti savo pinigų. Statistiniai duo-menimis, Manitobos provincijo-je yra daugiausia azartinį žai-dėjų. Provincija ir kazino savi-ninkai jau ėmėsi priemonių, kad žaidėjai galėtų vartoti tuos nau-juosius banknotus.

A.V.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE LAW FIRM

Mūsų naujas adresas nuo rugpjūčio 30 d.

295 The West Mall, 6th Floor
Toronto, ON M9C 4Z4

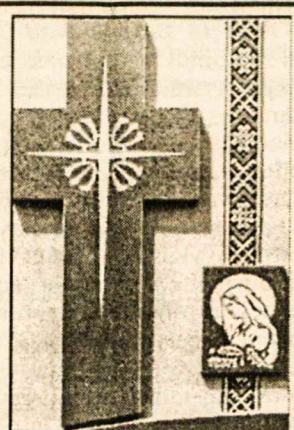
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

SPORTAS

ŠALFASS suvažiavimas

Visuotinis Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) suvažiavimas įvyks š.m. lapkričio 20, šeštadienį, Kilylendo Lietuvių Namuose, 877 East, 185th St., Cleveland, OH, tel. 216 531-2131. Suvažiavimo pradžia 11 val. ryto.

Be einamųjų reikalų aptarimo ir vadovybės rinkimų, bus svarstomi VII Pasaulio lietuvių sporto žaidynių reikalai. Žaidynės vyks Vilniuje 2005 m. birželio 30-liepos 3 d.d.

Norintys gauti daugiau infor-macijos apie suvažiavimą ar pateik-ti pasiūlymų prašomi kreiptis į ŠALFASS centro valdybos pirmi-ninką Rimantą Dirvonį, 20 Kane Ct., Willowbrook, IL 60527-2263, namų tel. 630 789-0529, darbo: 312 681-3947, E-paštas: rdirvonis@hotmail.com

ŠALFASS c.vald.

Tautinės olimpiados

Pirmoji tautinė olimpiada įvy-ko 1938 m. Kaune. Rusams okupu-va Lietuvą, sportinis lietuvių gy-venimas buvo pakeistas. Gerbiant senąsias tradicijas išsiviję, ŠAL-FASS iniciatyva po 40 metų per-tarus, 1978 m. Toronte buvo su-remtos I Pasaulio lietuvių sporto žaidynės, kuriose dalyvavo 1101 sportininkas. Antrosios tokios žai-dynės vyko Čikagoje 1983 m., tre-čiosios – 1988 m. Australijoje, ku-riose jau dalyvavo sportininkai iš Lietuvos. Po šių žaidynių buvo nu-tarta toliau tokias rengti Lietuvoje. Ketvirtosios vyko 1991 m. Jose da-lyvavo apie 3000 lietuvių kilmės sportininkų iš 12 pasaulio kraštų. Penktosios žaidynės 1995 m. da-lyvavo 4870 sportininkų. II-oji Tautinė olimpiada ir VI-osios Pa-saulio lietuvių sporto žaidynės įvy-ko 1998 m.

PLB vadovų bei sporto dar-buotojų pasitarimas dėl VII-ųjų žai-dynių įvyko š.m. birželio 8 d. Vil-niujie. Nutarta žaidynes vykdyti at-skirais tarpsniais, o baigimines rengti Vilniuje 2005 m. birželio 30-liepos 3 d.d. Į varžybų programą įtraukta apie 20 sporto šakų. Žai-dynės skiriamos Kar. Mindaugo kū-rnavimo dienai, Europos kultūros konvencijos 50 m. jubiliejui pami-nėti bei Jungtinių Tautų paskelb-tiems 2005 – tarptautiniams kūno kultūros ir sporto metams. Nutarta prašyti Lietuvos vyriausybę remti VII-tąsias žaidynes, Lietuvos prezi-denta – globoti žaidynes, Kūno kul-tūros ir sporto departamentą – su-daryti Org. komitetą. (Pasinaudota Tautinių mažumų ir išsivijusių de-parlamento prie Lietuvos vyriausybės gen. direktoriaus Ant Petrausko, Org. k-to nario, pranešimu). Inf.

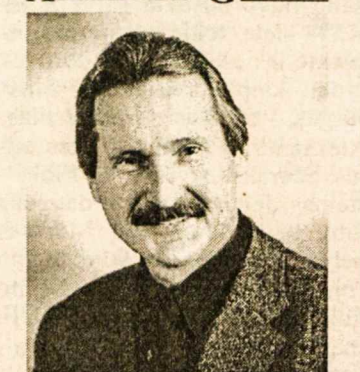
Žinios iš Lietuvos

Lietuvos šachmatininkė, tarptautinė meistrė Viktorija Čmilytė tapo geriausia Ispanijoje pasibaig-siose 36-osiose šachmatų olimpiados moterų varžybose prie pirmosios len-tos. Lietuvė pagal iškovotų taškų nuosimtį – 77,3 užėmė pirmąją vietą. Antra – amerikietė didmeistrė Z. Polgare – 75%.

Praėjusį savaitgalį Čikagoje (JAV) buvo atidarytos II Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) pir-menybės. Atidarymo ceremonijoje dalyvavo visos 9 lygos komandos – "Alytaus", "Kretingos", Klaipėdos "Atlanto", Panevėžio "Klaipėdos", "Šiaulių", "Aukštaitijos", Kauno "Rambyno", Kauno "Stumbro" ir "Radviliskio". Įpusėjus LKL pirmosios pusės sezonui, komandos išsiri-kio tvarka eile: – 1. Vilniaus "Lietu-vos rytas", 2. Kauno "Žalgiris", 3. Šiaulių "Šiauliai", 4. Vilniaus "Saka-lai", 5. Klaipėdos "Neptūnas", 6. Alytaus "Alita", 7. Panevėžio "Pane-vėžys", 8. Kedainių "Nevežis", 9. Kauno "Hidruva-Aletas".

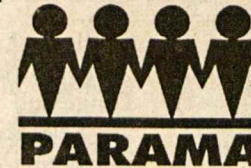
Tarptautinės šiuolaikinės pen-kiakovės sąjungos (UIPM) paskelb-tame pasaulio penkiakovininkų įver-tinime pasaulio taurės laimėtojas ir Europos čempionas Edvinas Krungolcas iš trečiosios vietos pakilo į pirmąją. Buvęs pirmiausias pasaulio čempionas ir Atėnų olimpiadų žaidy-nių sidabro laimėtojas Andrejus Zad-neprovskis nukrito į antrąją vietą. Iš viso klasifikuoti 325 sportininkai. V.P.

Sutton GROUP
ANTANAS GENYS

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"
PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!
Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite
(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.00% Taupomąją sąskaita
iki 1.00% kasd. palūk. čekių sąsk.
1.10% už 30-89 d. term. indėlius
1.10% už 90-179 d. term. indėlius
1.20% už 180-269 d. term. indėlius
1.20% už 270-364 d. term. indėlius
1.50% už 1 m. term. indėlius
2.15% už 2 m. term. indėlius
2.60% už 3 m. term. indėlius
2.85% už 4 m. term. indėlius
3.40% už 5 m. term. indėlius
1.35% už 1 m. GIC mėn. palūk.
2.70% už 1 m. GIC invest. pažym.
2.70% už 2 m. GIC invest. pažym.
2.80% už 3 m. GIC invest. pažym.
3.30% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.60% už 5 m. GIC invest. pažym.
1.00% RRSP & RRIF (variable)
1.80% RRSP & RRIF 1 m. term. ind.
2.60% RRSP & RRIF 2 m. term. ind.
3.05% RRSP & RRIF 3 m. term. ind.
3.55% RRSP & RRIF 4 m. term. ind.
4.00% RRSP & RRIF 5 m. term. ind.
0.75% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.

IMAME

už asmenines paskolas nuo5.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su – nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)
1 metų4.30%
2 metų4.60%
3 metų5.20%
4 metų5.50%
5 metų5.60%
– su keičiamu nuošimčiu4.25%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgiculus iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgiculus

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ ĮLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninė paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APRADAU NARIAMS IR SVĖČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antradien. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; ketvirtadien. penktadien. nuo 9 v.r. – 8 v.v.
LN skyriuje – penktadien. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; šeštadien. nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.
Royal York skyriuje – šeštadien. nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

Kanados Lietuvių **Fondas**
Lithuanian Canadian **Foundation**
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!
Remkime Lietuvą!
Remkime per Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmadien. ir trečiadien. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas veikia nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Algis MEDELIS QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų – apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. – teiraukitės!
VISUOMET ruošiamas maldininkų kelionės – Roma, Liudras, Fatima

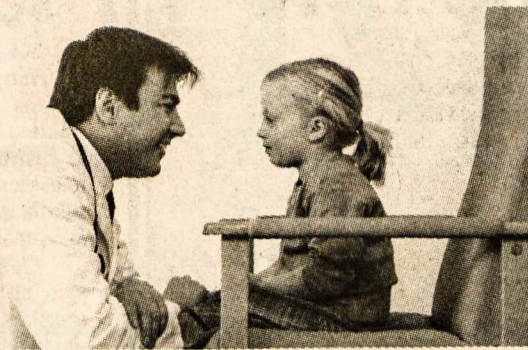
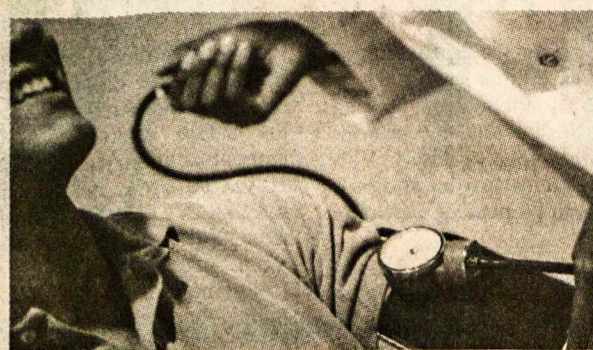
Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronto 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimes-nes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 905-306-9563

Visos paslaugos atsižvelgiant giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOMI Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Better Health Care for Canadians: A 10-year plan

De meilleurs soins de santé pour les Canadiens : plan d'action sur 10 ans

Working together, the Prime Minister, Premiers and Territorial leaders have signed a 10-year plan, supported by \$41 billion in new federal funding, that will lead to better health care for Canadians.

Better Health Care

✓ Reduce waiting times

- Improve access so that Canadians don't wait as long for key tests, treatments and surgeries

✓ More Doctors, Nurses and other Health Professionals

- Plans to train and hire more health professionals while also developing faster accreditation for foreign-trained health professionals

✓ Expand home care

- Provide better support for people being cared for or recovering at home

✓ Improve access to family and community care

- Increase 24/7 access to doctors, nurses and other health professionals

✓ Better Access to Needed Medicines

- A commitment to manage drug costs and ensure that no family is forced to choose between needed medicines and financial ruin

✓ Improved Aboriginal Health

- New investments and better planning to close the gap between Aboriginals and other Canadians in terms of health

Shorter Waiting Times

The federal, provincial and territorial governments have committed to report clearly on the progress we are making in health care and, for the first time will report on progress in reducing waiting times.

✓ Comparable indicators ... so we can measure

- Federal, provincial and territorial governments will use comparable information to report their progress in improving access to doctors, and to diagnostic and treatment procedures

✓ Benchmarks ... so we know what we are striving for

- Federal, provincial and territorial governments will set medically acceptable waiting times – based on advice from medical experts – starting with cancer, heart disease, diagnostic imaging, joint replacement, and sight restoration

✓ Targets ... to drive change

- Provincial and territorial governments will set their own targets and report annually to citizens on progress in reducing waiting times

Canadians will see for themselves where their health care money is going and how it is making a difference.

Le premier ministre du Canada et les premiers ministres provinciaux et territoriaux ont de concert adopté un plan d'action décennal qui, grâce notamment à un nouvel investissement fédéral de 41 milliards de dollars, consolidera les soins de santé pour tous les Canadiens.

De meilleurs soins de santé :

✓ réduction des temps d'attente

- améliorer l'accès pour que les Canadiens obtiennent plus vite les tests cruciaux, les traitements et les chirurgies essentiels

✓ davantage de médecins, d'infirmières et d'autres professionnels de la santé

- élaborer des plans plus former et recruter davantage de professionnels de la santé, et accréditer plus rapidement ceux formés à l'étranger

✓ élargissement des soins à domicile

- améliorer le soutien aux personnes soignées ou en convalescence à domicile

✓ meilleur accès aux services de santé à la famille et communautaires

- augmenter l'accès en tout temps à des médecins, infirmières et autres professionnels de la santé

✓ meilleur accès aux médicaments essentiels

- gérer les coûts des médicaments afin qu'aucune famille n'ait à choisir entre les médicaments et la déchéance financière

✓ amélioration de la santé des Autochtones

- investir de nouveaux fonds et mieux planifier pour combler l'écart entre les soins de santé offerts aux Autochtones et aux autres Canadiens

Réduction des temps d'attente :

Les gouvernements fédéral, provinciaux et territoriaux ont convenu de rendre compte des progrès accomplis dans le domaine de la santé et, pour la première fois, dans la réduction des temps d'attente.

✓ des indicateurs comparables... pour mesurer les progrès

- les gouvernements fédéral, provinciaux et territoriaux utiliseront des indicateurs comparables pour rendre compte de l'amélioration de l'accès aux médecins, aux services de diagnostic et aux traitements

✓ des jalons... pour préciser le but visé

- les gouvernements fédéral, provinciaux et territoriaux établiront des temps d'attente médicalement acceptables – fondés sur l'avis d'experts – d'abord dans les domaines du cancer, des maladies du cœur, de l'imagerie diagnostique, des remplacements articulaires et de la restauration de la vue

✓ des objectifs... pour susciter le changement

- chaque gouvernement provincial et territorial établira ses propres objectifs pour les temps d'attente et rendra compte annuellement aux citoyens des progrès réalisés

Les Canadiens pourront constater à quoi sert leur argent affecté aux soins de santé et les résultats déterminants qu'il produit.

To obtain a copy of "The 2004 Health Care 10-Year Action Plan at a Glance", call **1 800 O-Canada** (1 800 622-6232) or, to see it on the web, click www.canada.gc.ca/healthplan.

Pour obtenir un exemplaire du document « Aperçu du plan d'action décennal sur les soins de santé 2004 », composez le **1 800 O-Canada** (1 800 622-6232). Vous pouvez aussi le consulter sur Internet à www.canada.gc.ca/plansante.

TORONTONT

Anapilio žinios

– Spalio 29, penktadienį, iš Delhi mieste esančios Šv. Kazimiero šventovės Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidota a. a. Antanina Stonkienė, 90 m. amžiaus.

– Spalio 30, šeštadienį, Šv. Mykolo katedroje kardinolo Carter medaliais buvo apdovanoti trys mūsų parapijos Mišių tarnautojai: Vytautas Dzemionas, Dainius Ramanauskas ir Audrius Valiulis.

– *Zodis tarp mūsų* knygelių lapkričio-gruodžio laidą platina Albina Augaitienė sekmdieniais parapijos salėje.

– Pasiruošimo pamokos Pirmajai Komunijai ir Sutvirtinimo Sakramentui bus pradėtos ši rudenį. Registruotis prašome sekmdieniais po Mišių zakristijoje arba kitu metu skambinti klebonijon tel. 905 277-4320.

– Anapilio knygyne gautas naujas spalio mėnesio *Lithuanian Heritage* žurnalas. Taipgi knygyne galima įsigyti lietuviškų kalėdinių sveikinimo atvirukų.

– Mišios lapkričio 7, sekmdienį: 9.30 v.r. už a.a. Petrą Balčiūną, 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Antaną Dumčią; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje lapkričio 6, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Liną Markelį ir Teodorą Schneider.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmdienį, 9.30 v. ryto pamaldos su Šv. Komunija. Pamaldų metu vyks sekmdienio tikybės pamokos vaikūčiams. Po pamaldų bus Moterų draugijos susirinkimas šventovėje.

Maironio mokyklos žinios

– Kun. P. Šarka, OFM, kalbėjo apie Vėlines vyresniųjų klasei ir aukštuosiuose lituanistiniuose kursuose.

– Jaunesnės klasės pasidžiaugė Kaukių baliumi su paradu ir vaišėmis bei filmuku. Živilė

Lietuvių Namų žinios

– Spalio 31 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 125 svečiai. Pranešimą padarė Moterų būrelis pirmininkė A. Biškevičienė.

– Lietuvių Namų ir Labdaros valdybos posėdis – lapkričio 3, trečiadienį, 7 v.p. Lietuvių Namų seklyčioje.

– Tradicinė Lietuvių Namų „Rudens popietė“ rengiama lapkričio 7 d., 2 v.p.p. Bus šilti pietūs su vynu, meninė programa, turtinga loterija. Bilietus užsisakyti Lietuvių Namų raštinėje, tel. 416 532-3311, 416 762-1497 ir 416 769-1266 arba sekmdienio popietėju metu ir parapijose.

– LN Kultūros komisija yra gavusi vertingų, naujai išleistų knygų iš Lietuvos. Norintieji jas pasiskolinti prašomi skambinti tel. 416 769-1266. Taip pat galima įsigyti ar išsinuomoti vaizdajuosčių.

– Svetainėje „Lokys“ galima gauti medaus, duonos ir kitų lietuviškų maisto gaminių. Teirautis tel. 416 534-8214.

– Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Jauki aplinka, geras patarnavimas, veikia baras.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namams aukovo a. a. N. Racevičienės atminimui \$200 – W. Žukauskas.

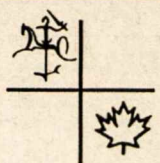
– Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Jos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

MOTERIS, 60 m., ieško darbo. Gali prižiūrėti senelius. Skambinti tel. 416 231-5959.

PADĖKA

Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga padeda išleisti Lietuvos jūrinių žodyną Klaipėdoje. Šiam leidiniui paremti gavome aukų iš G. Kuzmienės ir Lietuvių kredito kooperatyvo „Parama“. Už šias aukas nuoširdžiai dėkojame.

Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd, Toronto, ON M9A 5G1 Tel.: (416) 532-3400, (416) 532-3414 Fax: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

LOTERIJA SKOLININKAMS

Prisikėlimo kredito kooperatyvo valdyba PRANEŠA, kad visi nariai, paėmę iš mūsų būstui paskolą (mortgage) 2004 metais, galės dalyvauti loterijoje ir laimėti \$2,000.

2005 m. metiniame susirinkime bus loterijos būdu išdalintos 5 premijos po \$2,000.

Norintiems laimėti dalyvavimas metiniame susirinkime privalomas!

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos „Žiburiai“ metinis susirinkimas įvyks š.m. lapkričio 9, antradienį, 7.30 v.v. *Tėviškes žiburių* patalpose.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ administracija prieškalėdinių laikotarpiu bus atidaryta nuo lapkričio 21 iki gruodžio 5 d. sekmdieniais, po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti TŽ kaip dovaną savo bičiuliams.

Stasys Povilaitis, žymusis estradinis dainininkas, prieš metus jau 14 savo dainų albumą *Be problemų* išleidęs, labai laukiamas visose Lietuvos koncertų salėse, atvykęs gastroliu į Šiaurės Ameriką, aplankys Kanadą ir dainuos Toronto Lietuvių Namuose š.m. lapkričio 14, sekmdienį, 2.30 val. p.p. S. Povilaitis dainas ne vieną kartą yra pildinėjęs ir kiti Lietuvos atlikėjai. Ypač išgarsėjęs jo kūrinys *Vėl švieski*. Šio dainininko pasiklausyti visus kviečia koncerto rengėjas klubas „Santaka“. (Žiūr. skelb.)

Jauni kompozitoriai iš Lietuvos Šarūnas Nakas ir Vytautas Germanavičius lankosi Toronte. Lapkričio 4, ketvirtadienį, skaitys paskaitas 11 v.r. – 1 v.p.p. „The Canadian Music Centre“ patalpose, 20 Joseph St. (įėjimas nemokamas). Lapkričio 5, penktadienį, 8 v.v. „The Music Gallery“, St. George the Martyr šventovėje, 197 John St. (netoli AGO meno galerijos) vyks „ERGO ensemble“ koncertas su mezzo-sopranu Marion Newman, ir pirmą kartą Šiaurės Amerikoje bus atliktami Broniaus Kutavičiaus ir Vidmanto Bartulio veikalai. Įėjimas – \$15, studentams ir pensininkams – \$10. Ten pat lapkričio 6, šeštadienį, tas pats kamerinis orkestras atliks Vytauto Germanavičiaus, Šarūno Nako ir Algirdo Martinaičio veikalus – įėjimas \$20 ir \$15. Bilietus užsisakyti skambinant telefonu 416 204-1080.

A. a. Silvestro Čepo mirties prisiminimui E. Čepienė *Tėviškes žiburiams* aukovo \$300.

A. a. Nijolei Racevičienai mirus, nuoširdžiai užjaušdami jos seserį Birutę ir Vladą Vytautą su šeima, Regina ir Jonas Žiuraitis *Tėviškes žiburiams* aukovo \$100.

A. a. Algii Burns mirus, reikšdama užuojautą jo žmonai, vaikams, mamai, seseriai su šeima ir visiems artimiesiems, Birutė Tamošiūnienė *Tėviškes žiburiams* aukovo \$50.

A. a. Antaninai Stonkienė mirus, nuoširdžiai užjaušdami skausme likusius sūnus Donatą, Rimą, Joną, Andrių, Arvydą, sesutę Adą Arūnienę, Ona Juodienė *Tėviškes žiburiams* aukovo \$30.

A. a. Nijolės Racevičienės atminimui pagerbti *Tėviškes žiburiams* aukovo: \$100 – B. V. Vytautis; \$30 – G. H. Lapas; \$25 – B. Augaitis, B. Stankaitis; \$20 – O. Jurkienė, A. A. Baltrušaitis, N. A. Baneliai, D. Staškevičienė, I. A. Žemaičiai, V. Paulionis, L. Č. Senkevičiai, D. L. Garbaliūskai, A. V. Vaitonai, G. L. Matukai, L. V. Nakrošiai. Aukos surinko B. Kazlauskaitė, D. Keršienė ir M. Povilaitienė.

Išvijos lietuvių klierikų studijų fondui \$100 aukovo N.N. Šv. Jono lietuvių kapinėms aukovo: \$100 – E. Pukienė; \$50 – L. Oleka, A. Dobienė.

MOTERIS iš Lietuvos ieško darbo: gali slaugyti ligonį, prižiūrėti vaikus, atlikti namų ruošą. Gali kartu gyventi, gali būti ateinanti. Skambinti Janinai tel. 416 233-5996.

Rudens popietė
Toronto Lietuvių Namuose
Vytauto Didžiojo menėje
1573 Bloor St. W.
2004 m. lapkričio 7, sekmdienį, 2 v.p.p.

PROGRAMOJE:

- Vaikučių choras „Gintarėliai“ - vad. D. Grigutienė, akomp. E. Morkūnienė
- Kitos staigmenos
- Šilti pietūs su vynu
- Turtinga loterija

Bilietai platinami Lietuvių Namuose tel. 416-532-3311, sekmdieniais parapijose arba skambinti tel. 416-762-1497, 416-769-1266. Įėjimas \$20 asmeniui.
Rengia Lietuvių Namai

Lapkričio mėn.
14 d. - Toronto
20 d. - New York
21 d. - Kearny
26 d. - Detroit
27 d. - Chicago
Gruodžio mėn.
04 d. - Los Angeles

Toronto Lietuvių Namų Didžiojoje salėje
lapkričio 14, sekmdienį, 2.30 v.p.p.

Veiks baras
Kaina - \$20
Rengia - klubas „Santaka“

Stasys Povilaitis

KLF žinios

– Kanados lietuvių fondui nuo š.m. liepos 1 d. iki rugsėjo 30 d. aukovo: \$2,000 lietuvių kredito kooperatyvas „Parama“; \$1,000 – Kęstutis Dubauskas (testamentinis palikimas); \$220 – Pr. Sakalas; \$100 – A. Gaputis; \$60 – J. Stankus; \$50 – J. Tamulėnas, V. Sivilas; \$30 – D. ir M. Jonikas; \$25 – St. Dalius, M. Šiūlys, G. Skaistys; \$20 – P. Armonas, Z. Čečkauskas, K. ir C. Deksnys, A. Didžbalis, P. Girmius, A. Jusys, A. Kamaitis, J. Krištolaitis, J. Kutka, A. ir E. Kybartas, B. Mačys, O. Melnykas, S. Panavas, A. Parešis, A. Rimkus, A. Sakalas, V. Šniūolis, J. Stanaitis, P. Styra, A. Žilvytienė, P. Zubas, K. Žukauskas; \$10 – J. Vasiliauskas. Iš viso gauta \$4,035. Trisdešimt keturi aukotojai skyrė savo aukas mirusiųjų atminimui. Priimtas vienas naujas narys ir gautas vienas palikimas.

– Fondo valdyba su tarybos pritarimu, paskyrė \$2,000 vienkartinę paramą „Smurtas prieš vaiką“ projektui. Tai kanadietiško buvusio policininko Ted Price siūlymas nusiųsti į Lietuvą patologijos specialistą dr. C. R. Smith, kuris perduotų savo patirtimą Lietuvos daktarams.

– Iš šių metų pelno taip pat buvo paskirtos stipendijos Lietuvos studentams: \$2,800 – Kauno VDU; \$2,800 – Vilniaus universitetui ir \$1,400 Suvalkų krašto lietuviams, studijuojantiems Lietuvos universitetuose.

– Suvalkų krašto lietuvių išsvijos sambūriui, „Sešupės“ muzikinio vieneto iš Suvalkų krašto koncertų gastroliu Kanados lietuvių telkiniuose išlaidoms sumažinti, KLF paskyrė \$1,000 paramą.

JOTVA CONSTRUCTION Atliaka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

Šv. Jono lietuvių kapinių Kelių asfaltavimo vajui aukovo: \$100 – S. A. Grigaliūnai; \$50 – P. I. Zubai.

IEŠKOME AUKLES nuo sausio 1 d. dviem mergaitėms 4 ir 8 m. amžiaus (Bloor ir Kipling rajone). Skambinti vakarais tel. 416 234-0998.

REIKALINGA vidutinio amžiaus moteris gyventi kartu ir atlikti namų ruošos darbus Thornhill rajone. Skambinti tel. 905 886-6918 arba 416 420-8578.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

TORONTO AUTOMATION SYSTEMS atliaka visus elektros darbus. Specializuoja: vėdinime, šildyme, šaldyme, elektros instaliacijoje, signalizacijose. Skambinti Artūnui mob. 416 904-4219.

“BALTIC TREE SERVICE” – Genėjų ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Dainius Lelis, 647 519-2299 (nešiojamas).

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

PUNIA CONSTRUCTION LTD.
REMONTAI
vidaus ir išorės; 15-os metų patirtimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.
Perkant ar parduodant namą verta paskambinti
ALVYDIU GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

MONTREALQUE

KLKM dr-jos Montrealio skyriaus susirinkimą spalio 31 d. Aušros Vartų klebonijoje malda pradėjo D. Staškevičienė ir pakvietė susirinkimui sekretoriauti I. Valauskienę. Praeitose susirinkimo protokola, priimtą be pataisų, perskaitė B. Rupšienė.

Genovaitė Kudžmienė, šią vasarą aplankiusi Lietuvą ir „Vaiko tėviškes namus“ Aviklių kaime, vaizdžiai ir išsamiai papasakojo apie sodybos steigimą, sunkią finansinę padėtį ir apie patį susirinkimą su vaikais bei jų auklėtojais. Šiais „Vaiko tėviškes namais“ dabar rūpinasi Vilkiškių vyskupija. Dalyviai atidžiai klausėsi pranešimo ir pateikė klausimų, į kuriuos kalbėtoja atsakė.

D. Staškevičienė padėkojo G. Kudžmieniui už labai idomų pranešimą ir išreiškė jai padėką už ilgą metų vadovavimą Montrealio skyriui. Ji su neišsenkančia energija lankė sergancias draugijos nares, rinko aukas *Vaiko tėviškes namams* ir savo pavyzdžiu padarė visas nenuleisti rankų, su viltimi žvelgti į ateitį ir visomis jėgomis išlaikyti dr-ją gyvą ir veiklią. G. Kudžmieniui buvo įteikta rožių puokštė.

Artimiausias dr-jos renginys – Metinė šventė gruodžio 5 d. su šv. Mišiomis už gyvas ir mirusias nares, susirinkimu ir vaišėmis Aušros Vartų parapijos klebonijoje. Smulkesni veiklos planai bus aptarti ateinančių metų pradžioje. Kleb. kun. R. Birbilui palaiminus stalą, visi vaišinos ir jaukiai praleido popietę.

Ramunei Ramanauskaitei-Sakauskienei, besilaukiančiai pirmojo kūdikio, choristų rūpesčiu buvo surengta staigmena. Būsimoji motina yra Aušros Vartų parapijos choristė. D. S.

Montrealio Baltiečių meno būrelis rengia dailaus meno parodą, kuri įvyks Aušros Vartų parapijos salėje lapkričio 27-28 d.d. Durs bus atidarytos šeštadienį nuo 10 v.r. iki 8 v.v., sekmdienį nuo 9 v.r. iki 2 v.p.p. Oficialus atidarymas „Vernissage“ bus šeštadienį 5 v.p.p. su programa, vynu ir sūriu. Programą atliks „South Shore Saints Barber Shop“ choras. Visi Montrealio ir apylinkės lietuviai yra maloniai kviečiami ateiti ir pamatyti mūsų darbus, pasidžiaugti talentingų menininkų sugebėjimais. Bus galima įsigyti labai gražių ir vertingų paveikslų. R. V.

Šv. Kazimiero parapijos žinios

– Klebonas kun. Aloyzas Volskis šią savaitę norėtų pradėti parapijiečių lankymą-kalėdijimą. Tai proga parapijiečiams susipažinti su parapijoje dirbančiu kunigu, o naujam klebonui daugiau pažinti parapijiečius, kurie yra prašomi paskambinti klebonui į kleboniją rytais nuo 9 iki 12 ir vakarop nuo 5 iki 11 val. vakaro, susitarti kuria dieną ir valandą aplankyti.

– Lapkričio 2 d. Vėlinių Mišios atšaukiamos 9 val. rytą už mirusius parapijiečius ir artimuosius, o ypač už tuos, už kuriuos niekas nesimeldžia.

– Po 50 metų darbo žinoma lietuvių draudos agentūra „Adamonis Insurance Agency Inc.“ š.m. liepos 1 d. susijungė su agentūrų grupe „Labrecque, Brouillette, Castelli Inc.“ 2005 m. sausio 1 d. pradės su ja darbą. 1954 m. Petras Adamonis su Alfonsu Budriūnu įsteigė „Adamonis ir Budriūnas“ agentūrą, pardavinėjo namus, aptarnavo draudos reikaluose. V. L.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metai namų remonto patirtimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patirtimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA
Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(i vakarus nuo Hurontario)

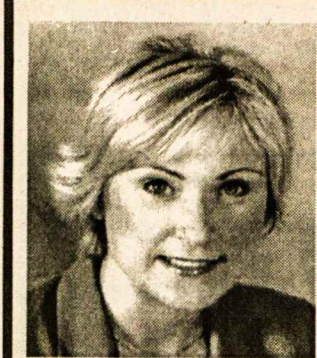
Tel. 905 271-7171

PASKUTINĖ SAVAITĖ!
M O K A M E
2.70%
už 1 metų indėlius

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Road, Toronto
Tel. 416/532-3400

2185 Stavebank Road, Mississauga
Tel. 905/566-0006

Ketinate keliauti - TEIRAUKITĖS

ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY

Jums suteiks informaciją ir pasiūlys geriausią maršrutą geriausiomis kainomis

Skrendantiems į Lietuvą iki gruodžio 3 d. bilietų kaina - nuo \$669 • Vyresnio amžiaus keleiviams 10% nuolaida • Išpardavimai norintiems paliekti prie Karibų jūros ir vandenyno • Kelionių drauda • Taip pat padedame iškviesti svečius iš Lietuvos.

"BEST WAY TO TRAVEL"

Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd., Etobicoke, ON M9P 3B6

Darbo valandos nuo pirmad. iki penktad., 9.30 v.r. - 6 v.v.

Tel: 416 249-7710 416 209-7737 (mobilius)
1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749